

ETNIK
60

LETO-194
XXI-XXII

CVETJE

Z VRTOV SV. FRANČIŠKA

III, II - AVGUST

Vsebina 7.—8. šte.: Nova Štifta na Štajerskem 97. — O sveta skrivnostna večerja 97. — Dve, tri stvari za življenje 99. — Mar pozabljaš tudi ti? 101. — † P. Valerijanu v spomin! 102. — Prošnja 104. — Pobožnost sv. Frančiška 105. — Marija je bila vzeta v nebo 107. — Srce naše vere — sv. maša 108. — Confitetur 110. — Frančiškanski misijoni (priloga) 111—114. — Pika, mati našega očeta sv. Frančiška 115. — V zarji 116. — Katekizem tretjega reda sv. Frančiška 117. — Frančiškova mladina 119. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 120. — † P. Kerubin Tušek O. F. M. 121. — Albanska mladenka 123. — Iz moje celice 126. — Pax et bonum! 127. — In naj molijo za mrtve... 128.

Celeletna naročnina 15 lir.

Posamezna številka 3.—lire. Za Nez. Hrvatsko 50 kun. Izhaja dvomesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provincija sv. Križa. — Zastopnik dr. p. Stanko Marija Aljančič OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek OFM. — Uredništvo in upravnništvo „Cvetja“, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka ček. računa 11.495.

Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jože Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1943-XXI

Julij — Mali srpan

1	Č	Osmina presv. Rešnjega Telesa	16	P	Karmelska M. B., kanon. S.N.O.F.
2	P	VO. PO. X Presveto Srce Jezusovo	17	S	Čm. S. Aleš sp., Molitve za naše rajne
3	S	Predrag. Kri Jezus., S. Leon II. p.	18	N	5. pob. ned. , S. Kamil sp., S. Simforoza in sinovi m.
4	N	3. pb. n. (med. osm.), B. Rajm. L. m.	19	P	S. Vincencij Pavelski sp.
5	P	PO. Sv. Ciril in Met. šk., S. Ant. M. sp.	20	T	S. Hieronim Em. sp. S. Mar. dm.
6	T	Obiskanje Marije Device, Osmina sv. Petra in Pavla	21	S	PO. S. Angelina vd., Osm. sv. B., S. Pr.
7	S	Med osmino	22	Č	S. Marija Magdalena spok.
8	Č	S. Elizabeta Port. kr. vd.	23	P	PO. S. Lavrencij Brund. sp., S. Apolnarij šk., S. Liborij šksp.
9	P	PO. Osmina presv. Srca Jezus., S. Nikolaj in tov. Gork. m.	24	S	B. Kunigunda d., S. Kristina dm.
10	S	B. Emanuel in t. m., Sedem br. m.	25	N	6. pb. n. , S. Jakob ap., S. Krištof m.
11	N	PO. S. Veron. J. d., S. Pij I. pm.	26	P	PO. S. Ana mati M. D.
12	P	S. Janez Gv. op., (Sv. Moh. in Fort.	27	T	PO. B. Marija Magd. d., S. Pantal. m.
13	T	PO. X S. Frančišek Šol. - zavetnik FMZ., S. Anaklet pm.	28	S	Čm. S. Nazar., Celz, Vikt. m. in Inoc. sp.
14	S	PO. S. Bonaventura šk. in c. uč.	29	Č	Čm. S. Marta d., S. Feliks in tov. m.
15	Č	Praznik presv. božjega groba, S. Henrik sp.	30	P	Čm. B. Simon, Peter in Arhangel sp., S. Abdon in Senen m.
			31	S	S. Ignacij Loj. sp.

Avgust — Veliki srpan

1	N	7. pb. n. , Vezi sv. Petra, S. Pavel, S. Makabejski bratje m.	16	P	PO. S. Joahim oče M. D.
2	P	PO. Porcijunkula, S. Alfonz Mar. šk. in c. uč., S. Štefan I. pm.	17	T	PO. S. Rok sp., S. Hijacint sp.
3	T	Čm. Najdba sv. Štefana 1. muč.	18	S	PO. B. Beatrik in Pavla d., S. Agap. m.
4	S	PO. S. N. O. Dominik sp.	19	Č	PO. S. Ludovik šk., S. Janez Eudes sp.
5	Č	Marija Snežna	20	P	S. Bernard c. uč.
6	P	Sprem. Gosp., S. Sikst II. p. in t. m.	21	S	S. Ivana Fr. Šantalska vd.
7	S	PO. B. Agatangel in Kasijan m., S. Kajetan, S. Donat šk. m.	22	N	VO. PO. 10. pb. n. , 7 veselj B. M. D., S. Timotej in t. m.
8	N	8. pb. n. , S. Cirijak in tov. m.	23	P	S. Filip Benicij sp.
9	P	PO. S. Janez-Mar. Vian. sp., S. Roman	24	T	S. Jernej apostol
10	T	S. Lavrencij mučenec	25	S	VO. PO. S. Ludovik kralj, zavetnik III. r.
11	S	Čm. B. Ludov. vd., S. Tiburc. in Suz. m.	26	Č	PO. B. Timotej in Bern. sp., S. Zef. pm.
12	Č	VO. PO. S. Klara dev., ustanovitelj.	27	P	S. Jožef Kalasanski sp.
13	P	Čm. B. Janez, Vincenc. in Novelon sp., S. Hipolit in Kasijan m.	28	S	S. Avgušt. šk. in c. uč., S. Herm. m.
14	S	B. Sankt. in Franč. sp., S. Evz. sp.	29	N	11. pb. n. , Obglavljenje S. Janeza Krstnika, S. Sabina m.
15	N	VO. PO. X 9. pb. n. , Vnebovz. Marije Dev.	30	P	S. Rozalija Limanska d., S. Feliks in Adank m.
			31	T	S. Rajmund Non. sp.

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena. X = popolni odpustek le za člane Frančiškanske misijonske zveze.

Nova Štifta na Štajerskem

Narodna pesem.

Klast voličem hlapci šli,
hlapci aj Tomanovi.
Ugledajo tam lučico,
grozno se prestrašijo.
Gredo klicat Tomana,
gospodarja starega:
»Gori, gori, Toman stari!
V našem gozdu luč gori,
tamkaj čudo se godi.«

Toman kliče Tomanko,
in pove ji zgodbo to:
»Hitro gori, Tomanka!
Tako reče Tomanka:
»No stari, stari Toman ti,
gotovo čudo se godi!«
»Torej pojmo v Gornji grad
zgodbo to na znanje dat
tje do škofa svetlega
in gospod namestnika.«
»Čakaj le, moj Toman ti,
naj odbije polnoči!«

Toman komaj čakal je,
da ura polnoč bila je.
Hitro doli zdaj gredo,
daleč notri v Gornji grad,
škofu to na znanje dat.
K svetlemu škofu pridejo,
ga pokonci skličejo:
»V našem gozdu luč gori,
tamkaj čudo se godi.«

S škofom se vsi vzdignejo,
daleč nazaj pridejo,
notri v gozde Tomanove.
Tam svetlobo vidijo,
kakor govoriti slišijo.

Tako je rekel svetli škof:
»Cerkev bomo tu zidali,
ime ji Nova Štifta dali.«

P. ANASTAZ:

O sveta skrivnostna večerja

Leto, ki ga preživljamo, nam je podarilo izredno redkost, da smo praznovali veliko noč najkasneje, kar je mogoče. Častilci božjega Zveličarja pa bodo doživeli letos še drugo posebnost. Skrivnosti njegovega presvetega Telesa, dalje preljubeznivega Srca in predragocene njegove Krvi bodo kakor v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa obhajali prav bližu skupaj. Prvega julija bomo slavili osmino praznika presvetega Rešnjega Telesa — in kaj je osmina drugega kakor obnovitev praznika samega —, drugega julija bomo zadoščevali njegovemu pre-

svetemu Srcu in naslednji dan, tretjega julija, bomo v duhovskih in mašnih molitvah ponižno molili predragoceno Rešnjo Kri.

Pa ta posebnost, o kateri je bil pravkar govor, je samo nekaj slučajnega, nekaj zunanjega; koledar pač tako nanese. Mi katoličani smo tako srečni, da vse te tri praznike obhajamo vsak dan oziroma tolikokrat, kolikorkrat pristopamo k sveti večerji, v kateri se prejema Kristus. Saj vemo iz naukov svete vere, da tista bela hostija, ki jo pri svetem obhajilu zaužijamo, ni navaden, pa tudi ne mrtev kruh, ampak sam Jezus, torej Bog, kakor živi zdaj v nebesih. Ta podoba kruha torej ne krije več kruha, ampak Jezusa samega, njegovo človeško in božje naravo v eni sami božji osebi. Iz tega sledi, da je v sveti hostiji pričujoče živo Jezusovo telo. Toda kako naj bi bilo telo živo, če bi po žilah ne krožila zdrava človeška kri. Kadar človek izkrvavi, umre. V tem živem Jezusovem telesu je torej pod podobo kruha tudi živa Jezusova kri. Mi vsi pa vemo, da ob smrti človek »dušo spusti«; samo mrtvo truplo je brez duše. Vera nas uči, da je v podobi kruha tudi Jezusova človeška duša; vse skupaj: Jezusovo poveljčano telo (in srce) s krvjo in dušo je Jezusova človeška narava.

Toda sveta vera nas tudi uči, da je Sin božji človeško naravo samo privzel in da je od tistega trenutka tako trdno povezana z božjo, da to združenje ni in ne bo nikoli prenehalo. V sveti hostiji je tedaj pričujoča tudi Jezusova božja duša. V sveti hostiji je, če kratko ponovimo, Jezus Bog in človek.

Mislimo še dalje; kdo pa sploh je Jezus? Jezus je Sin božji, druga oseba presvete Trojice. In vsa presveta Trojica je pa zopet tako tesno povezana, da ne more biti navzočna kje samo ena božja oseba, ne da bi bili prisotni tudi ostali dve. Vse tri božje osebe imajo eno in isto nerazdelno božjo naravo; in k njej si je Sin božji privzel človeško. Če je tedaj v sveti hostiji pričujoč Jezus Kristus, ali je pričujoč sam? Nikakor ne. Vsa presveta Trojica je pod skromno podobo kruha.

Ce to resno premislimo, ali nas ne bo prevzelo vse spoštovanje pred to skrivnostjo? Ali bomo potem res za pripravo in zahvalo še tako hladni in brezskrbni? Ne bi bilo na mestu, če bi koga to razmišljanje tako prevzelo, da bi dejal: ne pojdem k svetemu obhajilu, ker nisem vreden. O Bog, kdo je pa sploh vreden? Potrudi se za pripravo in zahvalo, pa boš »vreden«. Pa tudi če bi bil v srcu led in mraz, pristopi k svetemu obhajilu. (Ne razumevaj napak: ta led in mraz ne sme biti stanje smrtnega greha.) Nič ne daj na to, če pobožnosti in ljubezni do Jezusa ne čutiš. Solze in obilna tolažba, ki jo »čutiš«, ni glavnega, marveč postranskega pomena pri prejemanju svetega obhajila. Glavna stvar je volja. Če bi imel rad Jezusa, je že dobro znamenje in zadosti »pobožnosti« za sveto obhajilo.

Potrudi se imeti pred to skrivnostjo svet strah, ki te od svetega obhajila ne bo odvrčal, marveč te bo odvrčal samo od malomarnega uživanja presvetega Rešnjega Telesa. Tak svet strah je imel sam in ga je skušal vltiti tudi mladim bogoslovcem sobratom, ki so se pripravljali na sveto duhovniško službo, pokojni p. Regalut Čebulj. Kadar je govoril o tem, je z besedami in kretnjami in potezami v obrazu izražal, kako globoko doživlja sam to, o čemer govori drugim. Ob obhajilnem spevu za praznik svetega Rešnjega Telesa: »Kolikorkrat jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjate smrt Gospodovo, dokler ne pride. Kdor koli bo torej nevredno jedel ta kruh ali pil kelih Gospodov, bo grešil nad Gospodovim telesom in njegovo krvjo, aleluja,« je vzkliknil nekako takole: »Moj Bog, in na koncu še aleluja, ko se človek kar strese ob sami taki misli.«

Dragi moj bralec, bralka! Tudi ti si bil že kdaj navzoč pri pripravah, ki so bile potrebne za sprejem kakšnega svetnega mogočnjaka. Koliko dela in truda za človeka, grešnika, kako malo za samega Boga! Če pride k tebi Kralj vseh kraljev, Gospod vseh gospodov, Jezus Kristus, pa naj bo priprava hladna in kar moč kratka! In tvoj Gost ne posluša samo, kaj mu poročáš

o stanju svoje duše, potrebah, ki jih imaš, ampak se za tvoje razmere tudi zanima, ti skuša pomagati, ne reče samo dobro besedo, ampak te s svojo močno milostjo krepko podpre. Ali takšnega obiskovalca človek ne bo vesel?

Naj ob zaključku spregovori sv. Janez Krizostom: »Kolikorkrat torej uživamo sveto Rešnje Telo in okušamo sveto Rešnjo Kri, se spominjamo, da uživamo Njega, ki sedi na nebeškem prestolu in ga v vsej ponižnosti molijo čisti angeli.«

P. SALEZIJ:

Dve, tri stvari za življenje

Verska dvomljivost — nalezljiva bolezen naše dobe. To je po pravici povdaril dr. France Ušeničnik v svojem pastoralnem bogoslovju. Nato navaja tudi več vzrokov, ki so kužno moderno bolezen povzročili.

Ze v osnovnih šolah, še bolj pa v višjih, da ne rečem v visokih, se skuša v mladem človeku omajati vera naših staršev. (Mimogrede povem, da na ameriških javnih šolah takega učitelja ali profesorja, ki v tem pogrēši, takoj odstranijo!) Protiversko čtivo, nemoralna gledališča in opolzki romani to delo nadaljujejo. Slaba družba, ki se iz vsega verskega in nramnega norčuje, pa temu delu daje svoj pečat. Kaj že pravi nekje Kristus Gospod? »Po njih sadovih jih boste spoznali!« Kakšni so sadovi vsega protiverskega in nenramnega početja, mi ni treba naštevati. Dovolj jih čutimo na lastni koži. Potem pa naj pride še kak tako imenovani učenjak in nam zagode kako o »temnem« srednjem veku. Kakšen pa je toli prosvitljeni novi vek? Ali bi morebiti smeli reči o njem, da je nekulturen, barbarski in nadvse krvav? — —

Najbolj trdovratni v verskih dvomih pa so tisti, ki se predajajo duhu časa, t. j. posvetnosti, oholosti in trmi. Medtem ko modri Sokrat ni nehal ponavljati, da samo to ve, da nič ne ve, le-ti vse vedo ter se sklicujejo na znanstvo, ki bo baje vse rešilo. Kako to znanstvo dandanes ljudi rešuje, ko z vsemi sredstvi pokončuje tisto, kar se je nekđaj z največjim trudom gradilo (seveda večkrat ob nedeljah in praznikih!), je znano. Do zlorab je prišlo zaradi tega, ker pri vsem svojem napredku človeka nismo izboljšali, človeka, največjo neznancko, ter smo zanemarjali njegovo dušo in srce. Zato pa izrablja marsikatere še tako koristne iznajdbe sebi v škodo in je podoben otroku, ki smo mu dali oster nož v roke. Nekđaj so imeli učenje in znanje po večini sužnji v svojem zakupu in jih je bilo lahko krotiti. Sveta Cerkev je iz najboljšega namena pospeševala svobodo znanstva in učenja, pa se je zgodilo tako, kakor

včasih z dekle, ko postane gospodinja. Kakor se taka prevzame, tako se je prevzelo tudi znanstvo v svojih nositeljih ter nam zrastle čez glavo. Omenimo lahko, da je isto storila premnogokrat tudi ženska na splošno, ki ji je krščanstvo priborilo svobodo. Kam nas je vsa ta zloraba svobode privedla, sami vidimo. Zato pa nazaj k veri, nazaj v svobodo božjih otrok!

Pri mnogih je vzrok verski dvomljivosti lenoba; preleni so, da bi se v verskih resnicah poučili. Tako polni so predsodkov, da se kar ne morejo iz njih izkupati ter vzeti versko knjigo v roke ali pa se udeleževati nedeljskih govorov. Zato tudi brezskrbno zanemarjajo druge verske dolžnosti. Gorje, če so taki starši! Kakšen rod bo iz tega zrastle! Edino verska vzgoja more otroka obvarovati pred hudim in če o tej nočejo več slišati, kaj nas vse še čaka, zakaj Slomšek pravi: »Ne pozabite, da je sreča in nesreča prihodnjih dni v vaših rokah in to so vaši otroci. Kakor jih boste vzgojili, take čase, slabe ali dobre, bomo imeli mi; krvavo šibo ali zlato krono pa vi — po svojih otrocih. Le za trojno suktnjo skrbite: za poštenost, delavnost, pobožnost, vse drugo jim bo navrženo.«

Še dva vzroka verskih dvomov bi lahko navedli: nervoznost in nenravno življenje. Da je najgloblji vzrok tem dvomom slednje, je znano in tudi Kristusov blagor čistim to nekako potrjuje. Manj znano je, da je tudi nervoznost našega časa pospeševaljica verske dvomljivosti. Nervoznosti vdani ljudje se ne dajo voditi od razuma, ampak od domišljije in čustva. »Hude nesreče jih zbegajo in potarejo, pa se jim vzbujajo dvomi o božji previdnosti, božji dobroti, vsemogočnosti.« Lahko rečemo, da se nervozni vdajajo verskim dvomom iz slabosti. Naj le odkrito spoznajo in priznajo ta vir dvomljivosti ter se obenem ogibljejo vsega, kar bi jim živce še bolj slabilo, zlasti posvetne družčine in razburljivih spisov. Naj rajši čitajo življenjepise velikih in plemenitih oseb ter s takimi osebami tudi občujejo. Ker so sami slabotni in omahljivi, skoraj brez volje, jih bodo take osebe dvignile in se jim bo v duši zbudila nova moč in pogum (prim. Fr. Ušeničnik).

Čim večji praznik, tem manj obhajil. Ne vem kako da se je pri nas ustalila navada, da je n. pr. za božič, za veliko noč, za praznik sv. Rešnjega Telesa najmanj obhajil. Drugod ni tako. Spominjam se, da sem pred leti v Ameriki pred veliko nočjo zelo mnogo spovedoval in jih je lepo število drugi dan pristopilo k mizi Gospodovi. Za božič pa sem nekoč imel polnočnico v našem lemontskem samostanu. Nepričakovano dosti ljudi je prišlo k maši in k obhajilu je hotela vsa cerkev. Ker tega nismo predvideli, so mi kmalu začele pohajati svete hostije; najprej sem jih razdeljeval na pol, potem pa še s težavo na četrt, da sem tako mogel vsem postreči. V tem pogledu bi se tudi pri nas moralo izboljšati. Tudi za praznik sv. Rešnjega Telesa! Tedaj se je samo gledalo na zunanjo parado in še tista je bila marsikje bolj v slavo ljudem kakor Bogu; zato pa so prišli taki težki časi. Paradni ljudje so ob prvi priliki odpovedali.

V zarji novih maš. Nepozabni so trenutki nove maše, ne menda toliko za novomašnika, zlasti na zelenem Štajerskem ne, kjer ga proslavljajo več dni zaporedoma, ampak veliko bolj za ljudi, ki so pri novi maši. Vendar se tak novomašnik, ki je že z novo mašo začel postajati ves ljudski, tem rajši spominja tistih dni. So veseli in turobni spomini. Če sta bila oče in mati navzočna, je menda veselje bilo popolno. Če ni bilo enega ali drugega, ali če ni bilo celo obeh, je veselje bilo s pelinom pomešano. Pri meni je manjkala draga mama, tista zlata »mamika«, kakor sem jo klical, ki je znala narediti, da so desetice čudežno izvirale iz miznice in mi jih je potem kot študentu dajala na pot v šolo. Več let pred novo mašo smo jo položili v hladni grob in na tisti grob sem z novomašnimi gosti pohitel ter ji ponesel novomašno podobico. Blagor novomašniku, ki mu te poti ni treba iti!

Mar pozabljaš tudi ti?

(Letošnjim novomašnikom.)

P. Ciril Recek,

rojen 12. okt. 1912 pri Sv. Trojici v Slov. gor., stopil v red Manjših bratov 14. avg. 1935, posvečen v Rimu 11. julija 1943.

V dneh meseca junija in julija pristopajo mladi novomašniki pred oltar Gospodov. Povej mi, ali so ti novomašniki tudi sad tvojih molitev? Ali sploh kaj moliš za duhovniške poklice? Ali moliš za duhovnike? Ali morda ne pozabljaš na veliko željo in ne samo željo, ampak tudi na veliko Jezusovo naročilo: „Prosrite Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev“. (Mat 9, 38.) Bog sam hoče, da Ga prosimo vsega, kar potrebujemo za dušo in telo. Toda izrecno nam naroča, naj bi Ga prosili, da pošlje apostole, oznanjevalce sv. evangelija. Gospodova želja je, da bi ljudje prosili za duhovniške poklice, da bi prosili za dobre duhovnike in molili za svoje duhovnike. In ti morda pozabljaš na naročilo svojega Gospoda in svojega Boga?

P. Bruno Korošak,

rojen 18. marca 1920 v Mariboru, stopil v red 14. avgusta 1935, posvečen v Rimu 11. julija 1943.

Molili naj bi za poklice v duhovniški stan, molili naj bi za dobre duhovnike, molili za svoje duhovnike, ker to je želja tvoje Matere sv. katoliške Cerkve. Ob tolikih prilikah in na toliko načinov nam naroča moliti za dobre duhovnike in za prave duhovniške poklice. Aliliš ta klic? Ali ne greš preko vseh prošenj, pa čeprav hočeš veljati za dobrega katoličana?

Molili naj bi za dobre poklice in za dobre duhovnike, to pa že zaradi nas samih. Prav vsaka mati si želi, da bi njenega otroka učil dober katehet, dober duhovnik. Vsakdo izmed nas si želi dobrega spovednika, dobrega pridigarja, ki bo učil, ne samo z besedo, ampak tudi z življenjem. Vsaka župnija je vesela dobrega dušnega pastirja. Kako hudo pa je župljanom, ako njihov dušni pastir ni dober duhovnik. Ali torej ni prav, da prosiš v pogosti molitvi Boga za dobre duhovnike? Ali je nisi do sedaj pozabljal? O, bodimo prepričani, da bo Gospod dal dobrih duhovnikov ljudstvu, ki si jih želi in zanje prosi.

Molili naj bi radi za svoje duhovnike, da jim tako vsaj malo povrnemo tolike in tolikšne dobrote, ki jih prejemo iz njihovih posvečenih rok. Ali se da katera koli milost, ki smo jo prejeli po duhovnikovih rokah, primerjati tudi najlepšemu daru, ki nam ga more dati svet? Ali ni torej prav, da moliš za tiste, ki so tvoji dobrotniki v življenju milosti?

Ali pa ne pozabljaš moliti tudi za slabotne duhovnike? Molimo za grešnike, tem bolj pa še za padle duhovnike! Toda koliko imajo katoličani povedati o slabem duhovniku. S tem pač ne bodo spreobrnil služabnika božjega, ki je zašel.

Zato pa vpleti v svojo dnevno molitev in svoje namene tudi molitev za duhovnike! O, kako lepa more biti pred Bogom prav ta molitev! O, kako bogate sadove bi začela roditi prav ta molitev, ko bi vsi katoličani molili za dobre duhovniške poklice in za dobre duhovnike. Razlil bi se pravi blagoslov na nas, na duhovnike in na našo Mater sv. katoliško Cerkev, pa tudi na naš tako preizkušeni narod. Molimo torej odslej radi za prave duhovniške poklice! Molimo za vse novomašnike! Molimo za vse duhovnike, da bi bili duhovniki po presvetem Sreu Jezusovem!

P. Robert Mazovec,

rojen 19. aprila 1919 v Ljubljani, stopil v red 31. avgusta 1937 kot Frančiškov križar, posvečen v Rimu 11. julija 1943.

G. Ciril Lavrič,

rojen 16. marca 1918 v Zabnici, posvečen 4. julija 1943 v Ljubljani. Prvi Frančiškov križar, ki je bil posvečen v mašnika.

Smrt je posegla s kruto roko v družino frančiškanske provincije Sv. Križa. Vzela je najstarejšega po letih in najbogatejšega po zaslugah. Nismo si mogli misliti, da se bo tako naglo poslovil od nas, ko smo dobivali poročila o nevarnosti njegove bolezni. Pa je bilo tako določeno v božjih, nam nedoumljivih sklepih in p. Valerijan se je presilil v večnost dne 15. maja, V Marijinem mesecu in na Marijin dan — v soboto. Tako je lahko vzkliknil s svetim Bernardom: »Še nikdar ni bilo slišati, da bi ona zapustila njega, ki je pribežal pod njeno varstvo, njo prosil pomoči in se njeni prošnji priporočal.«

Pred petdesetimi leti je prihitel k Materi Milosti, petdeset let je goreče in vneto poveljeval njeno čast in se njeni priprošnji priporočal; zato je bilo njegovo življenje tako bogato, zato je umrl v Marijinem naročju.

P. Valerijanu je tekla zibelka v najlepšem kraju Slovenskih goric, pri Sv. Trojici. Dne 18. novembra 1870 so ga Landergottova mama vzeli v naročje in naročili, naj mu pri krstu dajo ime sv. Frančiška Ks., da bo imel mogočnega vzornika. Mali Franček je delal staršem veselje z bistrumnostjo in nadarjenostjo in vzbujal najboljše upanje. Moral je na gimnazijo v Ptuj. Po dovršeni nižji gimnaziji se je odločil za redovniško pot skozi življenje in odšel na Tirolsko, kamor je takrat spadal tudi frančiškanski samostan v njegovi rojstni župniji. Enoletno preizkušnjo je odlično prestal in nadaljeval gimnazijske študije vedno z najboljšim uspehom. Komaj 23 let star je tudi že v bogoslovni znanosti toliko napredoval, da je bil dne 28. decembra 1893 v mašnika posvečen in je kot maziljenec Gospodov poln svetega ognja zapel novo sveto mašo v čudovito lepem svetišču Sv. Trojice v Slovenskih goricah, kjer je prejel tudi milost svetega krsta.

Leta 1895. je nastopil svojo redovniško in duhovniško službo pri Materi Milosti v Mariboru in jo tam tudi dokončal. V svojih službah kot kaplan, katehet in župnik je prehodil neštetokrat župnijo in jo poznal do zadnjega kotička in do zadnje številke. Če bi hoteli podati vsaj bežno sliko njegovega delovanja, bi morali napisati debelo knjigo. Človeško nerazumljivo je, koliko je zmožgel telesno majhen in slaboten, kakor je bil. V vsem življenju ga je spremljal vedri mladostni idealizem, zgrajen na močno realno podlago; zato je imel povsod uspehe, kamor koli je segla njegova večša roka. Naravna postrežljivost in ljubeznivost, požlahtnjeni za redovnim in duhovniškim sijem, sta mu osvajali srca in le malo je redovnikov in duhovnikov, ki bi bili povsod tako priljubljeni, kakor je bil on.

P. Valerijan je bil glasbenik in je vodil vsa leta slovesnosti v veličastni baziliki Matere Milosti. Dasi samouk in vsestransko zaposlen tako, da je imel le malo časa za vežbanje, je vendar obvladal orgle tudi v najtežjih skladbah z lahkoto in v vseh potankostih; njegov posluš je bil tako izbruščen, da ni nikdar položil roke na napačno tipko, čeravno je odgovarjal najrazličnejšim pevcem in nepevcem pred oltarjem. Orglal je vsak dan dvakrat, zjutraj pri sveti maši in zvečer pri litanijah. Ob nedeljah in praznikih pri treh svetih mašah in dvojnih večernicah. Pri izrednih pobožnostih in svečanostih, ki jih pri Materi Milosti ni bilo malo, je dvigal božjo in Marijino čast z orgljanjem štiri- do petkrat dopoldne, tri- do štirikrat popoldne. In vmes je še spovedoval in pridigal.

Zares njegova spovednica! Nikjer razen v pisarni ga nisi videl toliko kot v spovednici. Maševal je redno ob pol petih, da je lahko spovedoval do orglane maše ob šestih. Med litanijami je tudi za pet minut prihitel v spovednico; vsak večer je ostajal dolgo, dolgo pri grešnikih, jih tolažil in ozdravljajal. In kolikokrat

so ga klicali v teku dneva, zdaj meščan, zdaj vaščan! Zanimivo je, da so mnogi strmeli ob neki dediščini za baziliko Matere Milosti iz oddaljenega kotička na Pohorju in se je nazadnje izkazalo, da si je hodil pohorski bogataš lajšat svojo dušo k p. Valerijanu, ki ni nikdar odrekel in ni bil nikoli nejevoljen, četudi je imel še toliko dela. Prav njegova težko dosegljiva potrpežljivost z dušnimi bolniki je imela čudovito moč do zakrknjenih src in mu je pomnoževala spoštovanje pri vseh. Kakšnega bogaboječega ženina je prijel v pisarni pod pazduho in ga odpeljal; ko sta se vrnila, si lahko obema bral iz oči zadovoljnost in srečo.

Posebno poglavje v njegovem življenju pa tvorijo bolniki. Iz splošne bolnišnice so ga klicali v sanatorij, iz sanatorija na skrajne meje mesta in to večkrat na teden. Če je res, da moremo duhovnika meriti po njegovi ljubezni do grešnikov in spovednice, potem je bil p. Valerijan najboljši duhovnik. Saj se pri priljubljenem duhovniku-spovedniku najlepše izraža ves duhovniški zaklad in bogastvo v znanju previdnosti, modrosti in razsodnosti. Posnemal je Jezusa, dobrega pastirja, iskačočega izgubljene ovčice.

Poleg spovednice je p. Valerijan daroval vso svojo duhovniško ljubezen prižnici. Kadar koli in kjer koli je bilo treba nastopiti, je bil pripravljen in to mu je v posebno čast. V baziliki je bila dvojezična služba božja, poleg rednih pridig raznih slovesnosti in devetdnevnic s pridigami izredno mnogo. Ko so drugi omagovali, je on vztrajal. Vesten in natančen v splošnem njevanju svojih dolžnosti je v pridigovanju hodil po stopinjah Jezusa-učenika z milo, prosečo, pa tudi odločno besedo. Morda bi kdo rekel, da je bila to njegova dolžnost, a dolžnost spolnjena s posebno ljubeznijo in gorečnostjo je vsekakor hvalevredna in zasluži povdarek. Njegovo delo je pač močno presegalo povprečnost in ga odlikovalo kot odličnega vrtnarja Gospodovega; zato je zapisoval v svoj dnevnik življenja tako bogate sadove.

Včasih smo rekli, da bo p. Valerijan umrl v pisarni; toliko je delal v njej. Marsikatero jutro ga je našlo za pisalno mizo. Vse, kar je storil na zunaj vidnega in pomembnega, je dozorelo v pisarni. V teku dneva je sprejemal stranke v najrazličnejših življenjskih zadevah, jim svetoval, jih vodil in tolažil. Ponoči je pisal, urejeval; takoj je opazil najmanjšo napako, ki jo je naredil kaplan, ko mu je pomagal v pisarni. Kako so se zatekali k njemu ljudje od duhovnika do zadnjega berača, je bilo treba samo videti.

Bazilika Matere Milosti je neprestano zajemala in sprejemala iz njegove bogate miselnosti in dragocene požrtvovalnosti. Olepšal jo je z novim križevim potom, odprl nova okna blizu stropa in ji s tem oskrbel močnejšo svetlobo. Zvoniki so dobili novo bakreno streho in žlebove je kot preostanke iz svetovne vojne nadomestil z novimi. Župniji je priboril lastno pokopališče. Koliko prošelj, vlog, potov je naredil, bi nam mogel povedati pač le on sam. In ni bilo malo ovir. A njegova žilavost in vztrajnost sta vse premagali. Od kod je jemal za vse

P. Valerijan na mrtvaškem odru

ogromno dragoceno delo, ve le dobri Bog, ki je blagoslavljal njegova pota in dela. Največji njegov ponos, če ga je sploh imel v svoji skromnosti in ponižnosti, pa so bili novi zvonovi, največji in najlepši daleč naokoli. Ena se želja je njemu izpolnila, katero je baje imel, da je prej umrl, preden so se zadnjič oglasili zvonovi iz lin. Ker je bil p. Valerijan ves čas pri gradnji bazilike, desna roka graditelja † p. Kalista, je iz vidika povedanega in le kratko omenjenega jasno, kako neprecenljive so njegove zasluge za baziliko. Škofijski ordinariat je pregledal vse njegovo ogromno delo v verskem, moralnem in gospodarskem pogledu, ga ocenil in imenoval p. Valerijana za konzistorialnega svetnika.

Pri vsem tako plodovitem dušnopastirskem delu pa je bil p. Valerijan tudi dober redovnik. Bil je vedno resen, a ljubezniv. Malo je govoril, a to preudarno in je mnogo zaleglo. Bil je tako skromen in z vsem zadovoljen, da mu kakšne usluge sploh nisi mogel storiti. Tudi pri razvedrilu, še tako potrebnem po mnogem delu, se je pomudil le kratek čas, ker ga je še čakal brevir. Če je hotel ljudem postreči in ustreči, so mu navadno vzeli ves dan. Njegova izvežbanost v vseh vprašanih redovnika-duhovnika ga je vodila do najvažnejših in najodgovornejših služb v frančiškanski provinciji Sv. Križa. Bil je dvakrat izvoljen za namestnika p. provinciala, štirikrat za definitorja provincije, več let je bil namestnik krajevnega predstojnika, ker mesta predstojništva ni mogel sprejeti zaradi prevelikega župniškega in drugega dela. Njegovi besedi, ožarjeni z bogatimi izkušnjami dolgih let, so vsi prisluhnili in se oprijeli njegove misli, njegovega nasveta, njegove sodbe. Noči je žrtvoval, da je prišel pravočasno zjutraj ob napovedani uri k seji, a bil je svežih misli, kakor da je vso noč mirno prespal. Večkrat smo rekli, da spi le med potjo, od dela do dela, ali pa je svojo naravo tako okrotil, da jo je odvadil počitka. Naravnost čudno je, kolike sile so bile v tem majhnem, slabotnem, koščenem možu. Kako je kot redovnik mislil in delal, je razvidno tudi iz tega, da je prav mariborski samostan in cerkev priključil provinciji Sv. Križa, ko je s skrajno modrostjo pridobil parcelo od verskega zaklada.

P. Valerijan bi bil letos obhajal zlato mašo, a je božja previdnost določila drugače. Nedvomno jo bo praznoval na veličastnejši način na božjem Srcu Jezusovem, ki ga je proslavljal vsak mesec skozi ena in dvajset let s tako prisrčnimi pridigami, in na Srcu Marijinem, ki ji je pripravljaval proslavo kronanja in mu je Ona izprosila zlato krono za plačilo. P. Valerijan! Vdani v nedoumljive božje sklepe, ko bi te po naših mislih še tako zelo potrebovala bazilika, ti kličemo: Z Bogom! Odpočij se v svojem Bogu po neumornem delu za čast božjo in Marijino in na nas ne pozabi. Naša ljubezen v molitvi, ako bi jo potreboval, bo s teboj!

S. B.:

Prošnja

*Tod hodil naš Gospod je krvavet,
Stoletja mimo so že previhrala,
a Bog je poveljal sveto sled.
Nocoj — ne slutiš? — je pri nas obstala.*

*Kot potnik trka v uri naši:
Ljubezen cvéte v rani prebodeni,
kri sveti kakor hostija pri maši,
a duri v duši ne odpro nobeni.*

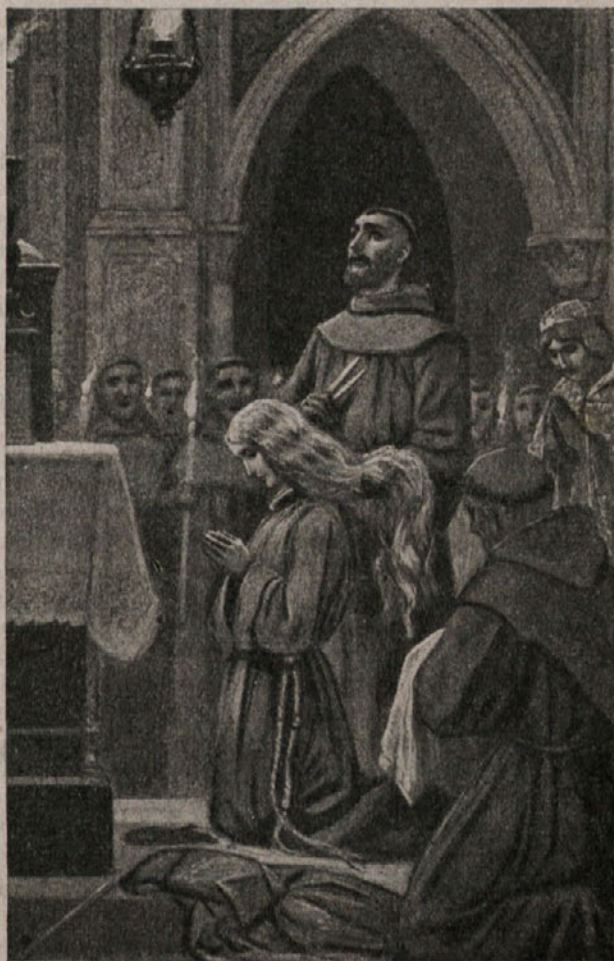
*Če dal si nož mi, Bog, daj mi še več!
Daj rôko mi, da bova vkup hodila,
da bom oproda Tvoj, daj mi svoj meč,
Ljubezen Tvoja bo do zmage me vodila.*

Pobožnost sv. Frančiška

Kljub temu so tovariši marsikaj zvedeli o njegovi molitvi v samoti. Včasih so se splazili za njim, da bi ga skrivaj opazovali in mu prisluškovali. Tedaj so mogli videti in slišati, kako je gozd ali pustinjo napolnjeval z vzdihji, s solzami močil tla, z roko trkal na prsi in se s svojim Gospodom kakor s kakim zaupnikom pogovarjal. Tam je odgovarjal svojemu Sodniku, tam je molil k svojemu Očetu, tam je občeval s svojim Prijateljem. Z vročimi solzami je posil božjega usmiljenja za grešnike in glasno obžaloval trpljenje Zveličarjevo, kakor da bi stalo pred njihovimi očmi. Tam so ga opazili, kako je bil z rokami, razprostrtimi v obliki križa, dvignjen nad zemljo in kako ga je obseval oblaček, priča njegovega čudežnega notranjega razsvetljenja. Pogosto je tudi govoril le v notranjosti, medtem ko so njegove ustnice ostale nepremične, in ko se je po-

polnoma sam vase umaknil, je poslal duha proti nebu. Vse svoje mišljenje, hotenje in ljubezen je uravnaval edinole na Boga, in sicer tako, da se molivec ni zdel več, kakor da moli, ampak da je v celoti sam postal molitev, kakor krasno pravi Tomaž Čelanski: »Cel je postal ne toliko molivec, ampak molitev sama.« (Totus non tam orans quam oratio factus.)

Posebna ljubezen svetega Frančiška do samotnih krajev molitve in bogozdruženja je prešla tudi na njegove brate. Mnogi izmed njih so stanovali začasno, drugi celo stalno v samotah. Ustanovitelju se je zato zdelo primerno, da predpiše zanje poseben način življenja. Glasi se takole: »Oni, ki hočejo v samotah živeti bogoljubno življenje, naj bodo trije ali kvečjemu štirje bratje. Dva od njih bosta tako rekoč materi in dva sinova ali vsaj eden od njih. Oni naj žive življenje Marte in oba druga življenje Marije Magdalene. Oni, ki žive življenje Marije, naj imajo svoj kraj in v njem vsak svoj prostor, tako da niti skupno ne stanujejo, niti spijo. In vedno naj molijo kompletirij ob dnevu, ko je

Francišek sprejme Klaro v red

sonce blizu zatona. Natančno naj spolnjujejo molčanje, molijo naj svoje duhovne dnevnice in vstanejo naj k polnočni molitvi ter naj iščejo najprej kraljestvo božje in njegovo pravico. In ob primernem času naj molijo prvo in tretjo uro in po tretji uri morejo prekiniti molčanje. Nato smejo govoriti ter iti k svojim materam in če hočejo, si morejo od njih zaradi ljubezni Gospoda sprositi miloščine kakor siromašni ubožci. In potem naj ob primernem času molijo še sto in deveto uro ter večernice. In naj ne dovolijo, da bi kdo v kraj, v katerem stanujejo, vstopil ali v njem jedel. In oni bratje, ki izvršujejo službo mater, naj se skrbno odtegnejo od vsakega in v pokorščini do svojega predstojnika naj tudi svoje sinove od vsakega odstranijo, tako da nihče ne more z njimi govoriti. In sinovi naj z nikomer ne govorijo, kakor s svojimi materami in s svojim kustosom, če se mu bo zdelo, da jih obišče z blagoslovom božjim. Sinovi pa naj menjaje se prevzamejo službo mater, kakor se bodo vsakokrat med seboj pogodili. Vse tu povedano naj se trudijo skrbno spolnjevati. « Francišek se je na glas veselil, če je slišal od bratov, da so zvesto živeli tako življenje nepretrgane zbranosti in stalne molitve.

Večinoma pa se Francišek in njegovi sinovi niso smeli ločiti od sveta glede na svoje apostolsko delovanje. Skušali so torej delovnemu in pre-mišljevalnemu značaju svojega poklica na ta način zadostiti, da so se naseljevali v bližini mest in vasi, vendar izven njih. Ze 3. decembra 1224 jim je podelil Honorij III. privilegij, »da smejo v svojih krajih in molivnicah na potniškem oltarju obhajati sv. mašo in druge svete skrivnosti, da se ognejo šumu ljudskih množic, ki nasprotuje njihovemu poklicu, in ker rajši žive v skriti zapuščenosti, da se v sveti tihoti toliko laže posvete molitvi.« Ubertin Kazalski je nedvomno pravilno pojmlil tozadevni vzor ustanovitelja, ko piše: »Francišek nikdar ni opustil navade, da bi se umaknil od časa do časa v samoto, četudi se je, kolikor je le bilo možno, živeč noč in dan z ljudmi, predajal samoti in pre-mišljeval. To je bil način življenja in pridiganja, ki ga je vedno predpisoval svojim bratom. Zato je hotel, naj bodo naselbine bratov v bližini človeških bivališč, da bi bližnjemu lahko goreče pomagali. Da bi jih pa obvaroval pred preveč tesnim občevanjem s svetom ter jim ohranil nagnjenje do mirnega pre-mišljevanja in molitve, je želel tako biti sosed ljudi, da je vendar ostal tujec. Hotel je, da se naselijo poleg ljudstva, vendar tako, da so kljub temu stanovali izven naselbin na krajih mirne samote.

Pri vsem poudarjanju apostolskega delovanja je bila glavna skrb ustanovitelja vendar le ta, da bi njegovi učenci v prvi vrsti gojili življenje molitve. Po milosti molitve, tako je poudarjal, mora redovnik predvsem hrepeneti in ker je bil prepričan, da brez nje nihče ne more napredovati v službi božji, je zato podžigal svoje brate na vsak možen način h gorečnosti v molitvi. Osebnost jih je poučeval v molitvi, strogo jih je navajal k temu, naj se ogibljuje vsega, kar bi moglo zmanjšati pripravljenost duš za molitev, pa naj bi bil to le kak nepotreben razgovor izven ur molitve. Posebej jih je podžigal še z lastnim zgledom, naj se neprestano bore za milost molitve. Tako je vzgojil ono zbrano družino pobožnih molivcev, o katerih pri-povedujejo vsi viri frančiškanske prazgodovine.

Marija je bila vzeta v nebo

Na koncu poletja, takrat, ko na vrtovih in na poljih zore sadovi, obhaja sv. Cerkev najveličastnejši praznik žetve, ki nas vpele v cerkveno jesen. Dragoceni sad, ki je dozorel na njivi kraljestva božjega, je ta dan spravljen v nebeško žitnico: Marija preblažena.

Sveta Cerkev obhaja ta praznik predvsem spomin na smrt Marijino. Saj vedno s posebno ljubeznijo slavi smrtne dneve svetnikov kot njihove rojstne dneve za nebesa. Toda sv. Cerkev ne ostane samo pri smrtnem dnevu Marijinem, temveč slavi tudi Njeno vnebovzetje. Sv. maša praznika je kot slovesen vhod božje Matere v nebeške dvore, kjer je Marija kronana kot Kraljica nebes in zemlje. Misli pa mati Cerkev tudi na telesno vnebovzetje božje Porodnice. O smrti Marijini nimamo dosti poročil, niti kraja natančno ne vemo. Navajajo dva kraja: ali Efez ali Jeruzalem.

Padovanino: Marijino vnebovzetje

Praznik Marijinega vnebovzetja je eden najstarejših Marijinih praznikov. Prvotno so ta spomin slavili 18. januarja. Šele cesar Mavricij, ki je vladal od 582—602, je prestavil ta praznik na 15. avgust. Ze v starih časih so na ta dan blagoslavljali razna zelišča. Marijo namreč v dnevnicah imenujejo kot dišeče zelišče in duhteče cvetlice. Legenda pravi tudi, da so v Njenem grobu mesto telesa našli vse polno najzlahtnejšega cvetja. Mi pa se na ta veliki god nebeške Kraljice obrnimo k njej ter jo prosimo:

»Ko zemsko zaprla si čisto oko,
so angeli nesli te v nebo.
O Mati, naj angeli tudi nas
po smrti odpeljejo v rajski kras!«

Širite misijonski fisk! ~ Berite Katoliške misijone!

Srce naše vere — sv. maša

Molitve pred povzdigovanjem.

Kristus prihaja. Angeli ga spremljajo s svojim trikratnim Sanctus. Cerkev Kristusa sprejme. Njegov prihod naznani zvonček, ki se pri Sanctusu oglasi. Vse mu kliče »Hosana«! Gospod zaseda prestol sv. Križa. K temu svojemu prestolu pritega Jezus vse. Prva, ki jo pritegne, je njegova sveta nevesta: Cerkev na zemlji. S papežem in s škofom stopi pod križ. — Drugi so okoli stoječi. Oni imajo posebno pravico na sadove sv. daritve. — Tretji so svetniki, ki nam s svojim zasluženjem in priprošnjó odpirajo vir odrešenja.

Molitev za Cerkev.

Prva molitev sestoji iz dveh delov, ki sta nastala v različnih časih. Prvi del prosi nebeškega Očeta za milosten sprejem darov, drugi del pa naklanja prvi sad sv. daritve za uspeh sv. Cerkve.

Molitev se začne s črko T (Te igitur ...). Črka T ima obliko križa, zato je bila v starih mašnih knjigah ta črka posebno okrašena. Tudi naš oče sv. Frančišek je posebno ljubil črko T kot podobo križa Kristusovega. Ko je pisal svoj blagoslov, je prišla črka T posebej do izraza. Zdaj je prišlo v navado, da je v začetku kanona velika slika sv. križa v misalu.

Nebeškega Očeta imenuje molitev najboljšega, najmilejšega. V tej molitvi pride do izraza posebno posredništvo Kristusovo: vse naše molitve grede k Očetu po posredovanju božjega Sina Jezusa. Prav zato duhovnik poljubi oltar, ki pomeni Kristusa. Med molitvijo darove trikrat pokriža. Križi pred povzdigovanjem pomenijo blagoslov, križi po povzdigovanju pa pomenijo, da je daritev oltarja ista, kot je bila daritev na križu.

Prvi sad daritve pripada Cerkvi. Kanon jo imenuje sveto in katoliško. Zanj prosi duhovnik štiri velike dobrine: mir, varstvo, edinstvo in vodstvo. »Po vsem svetu ji podeli mir, jo varuj, zedini in vodi!« Te dobrine so v cerkvi vedno najbolj ogrožene. Cerkev vzamemo vedno kot občestvo zdaj živečih kristjanov, zato molitev omenja ime vladajočega papeža in ime domačega škofa, nato pa se spomni vseh pravovernih, ki delajo za katoliško in apostolsko vero. Ko duhovnik izgovori ime papeža, iz spoštovanja do poglavarja sv. Cerkve prikloni glavo. Pod pravovernimi, ki delajo za katoliško in apostolsko Cerkev, je razumeti v prvi vrsti vse katoliške duhovnike. — Naj sledi molitev v celoti:

»Tebe torej, najmilejši Oče, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ponižno molimo in prosimo, sprejmi in blagoslovi te darove, ta darila, te svete in čiste žrtve. Darujemo ti jih predvsem za tvojo sveto katoliško Cerkev; po vsem svetu ji podeli mir, jo varuj, zedini in vodi: skupno s svojim služabnikom našim papežem I., našim škofom I. in vsemi, ki so pravoverni in ki delajo za katoliško in apostolsko vero.«

Spomin živih.

Obe molitvi spomina živih in spomina mrtvih sta gotovo najstarejši v kanonu. Postavljeni sta vzporedno — spomin živih pred povzdigovanjem, spomin mrtvih pa po povzdigovanju. V starih časih je diakon na tem mestu glasno prebral imena tistih, ki so se jih pri sv. maši spominjali. Danes napravi duhovnik gib z rokami, jih sklene, malo preneha in misli na žive, ki jih hoče vkleniti v daritev ter jim nakloniti sadove sv. maše. Isto naj store tudi verniki pri spominu živih.

Po kratkem presledku duhovnik nadaljuje molitev, ki se v njej spominja okrog stoječih, to je tistih, ki so pri sv. maši pričujoči. Izraz »okrog stoječih«

pove, da so včasih verniki pri sv. maši stali in ne klečali. — Naj bo tu omenjeno tudi to: kaj je bolj primerno, ali da pri sv. maši klečimo, ali da stojimo? Nekateri silijo, naj med vso sv. mašo, razen med evangelijem, klečimo. To prav gotovo ne odgovarja liturgiji, ki zahteva dejansko udeleževanje ljudstva. Klečanje pa ni stanje dejavnega udeleževanja. Nič ni hudega, se razume, če vso mašo klečiš, nikar pa ne obsojaj onega, ki med sv. mašo stoji kot vojak Kristusov na straži! Spodobi se seveda, da vsaj med povzdigovanjem poklekneš, ako moreš. Če ni preveč gneče v cerkvi, ali če ni ob slabem vremenu tlak preveč umazan. Če iz malomarnosti ne poklekneš, ali ker omalovažuješ najsvetejši trenutek sv. maše in katoliške službe božje, potem si kajpada obsojanja vreden. Ako pa iz katerega koli vzroka poklekniti ne moreš in imaš v srcu pravo razpoloženje in mišljenje, je vse v redu. Pri nedeljski skupni službi božji se drži običajnega reda in predpisov, da ne boš vzbujal pozornosti.

Od vernikov zahteva sv. Cerkev dvojno krepost, če hočejo biti prav pri sv. maši: vero in pobožnost. To sta splošni zahtevi pravega krščanstva: vera in izpolnjevanje božje volje. Sv. Pavel bi rekel: Vera, ki se kaže v ljubezni! (Gal. 5, 6.) Molitev se spominja tudi dragih domačih, in sicer, da bi bile njih duše rešene vezi greha. Iz tega namena so verniki prinašali tudi svoje darove. Molitev za žive se glasi:

»Spomni se, Gospod, svojih služabnikov in služabnic N. in N. in vseh okrog stoječih, katerih vero poznaš in veš za njih pobožnost, za katere ti darujemo, ali kateri ti darujejo to hvalno daritev zase in za vse svoje: da rešijo svoje duše in si zagotove neminljivo zveličanje; in dajejo svoje darove tebi, večnemu, živemu in pravemu Bogu.«

Spomin zmagoslavne Cerkve.

Tudi zmagoslavne Cerkve, svetnikov božjih, se spomnimo med sv. mašo dvakrat: pred povzdigovanjem in ravno tako vzporedno tudi po povzdigovanju. Sv. Avguštin in sv. Janez Zlatoust omenjata, naj se spominjamo pri evharistični daritvi svetnikov, v prvi vrsti sv. mučencev, katerih smrt je podobna smrti Gospodovi. Med sv. mašo se vedno bolj zraščamo v sveto občestvo. In posebno zdaj na višku daritvenega dejanja postajamo vedno bolj eno skrivnostno telo, mi, živi s papežem, škofom in duhovniki in s svojimi domačimi. Zdaj pa moramo stopiti v zvezo tudi s svetniki in njihov spomin častiti. Beseda »memento« doni skozi ves kanon. Svetniki so nam blizu po svojih zaslugah in po svoji priprošnji.

V lepem redu so tu naštetni mnogi svetniki: najprej s posebnim poudarkom Bogorodica Marija, potem dvanajst apostolov, nato dvanajst mučencev prvih stoletij, ki so pokopani v Rimu in ki tam uživajo veliko čiščenje. Iz poznejših časov ni v tej molitvi nobenega svetnika po imenu, v splošnem so pa vsi svetniki vključeni vanjo. Zelo pomenljiv je poudarek, da smo božjega varstva deležni po zasluženju in priprošnji svetnikov. To je tudi cilj te molitve: da postanemo na priprošnjo svetnikov deležni obilnih darov sv. maše.

Privatno se lahko med sv. mašo priporočamo še drugim svetnikom, ki so nam najbližji ali ki jih najrajši častimo.

Confiteor

Odtrgaj, dobri Bog, od tega me svetá,
ki bega neprestano me in rani,
in daj, da zopet Tvoj iz vsega bom srcá,
da zvesto hodil bom ob Tvoji strani.

Saj Ti gotovo veš, kako mi je hudo,
ker se ne morem vsega Ti predati,
ker venomer nagiba h grehu me telo,
da vseh skušnjav ne morem si odgnati.

Kolikokrat sem v bednih željah hrepenel
po novih, lepših dneh, ki so srce mi
razširjali v pričakovanju, da bi vzpel
se v druge kraje, ki za svet so nemi.

A vselej sem omahnil truden, onemel
v obupu, da nikjer ni utešenja,
da tistih ni lepot, ki sem jih zaželel,
da Ti samo stepilo si življenja.

V bridkosti, ki takrat imela ni mejá —
sem kot nemirna zver iskal zavetja:
povsod tema, grenkoba, a nikjer nebá,
ki bi mi dalo svetla razodetja.

V obupnem loku teh strahot in blaznih dni,
morečih kot nevihte v vetru črnem,
sem si dejal: »Kaj naj storim, če Njega ni,
kam naj zatečem se, h komú obrnem?«

Čim bolj sem blodil, mislil in premišljeval,
tem bolj so mučili me dvomi hudi,
in bil tem bolj sem uporen, da bi Te iskal,
da bil pokoren bi Najvišji Čudi.

A v tem uporu me pretreslo je vsegá:
od vseh zaničevan in strt od boli,
ki tlačile v trinoštvu silnem so duhá —
sem v bedi vzdrgetal kot še nikoli.

Tedaj se moj pogled je dvignil preko zvezd,
svetloba tajna v mé je posijala:
»O Bog, odpusti mi, če bil sem Ti nezvest,
če duša Te doslej še ni spoznala!«

*

Odtrgaj, dobri Bog, od tega me svetá,
ki bega neprestano me in rani,
in daj, da zopet Tvoj iz vsega bom srcá,
da zvesto hodil bom ob Tvoji strani.

Leto I

Julij - Avgust 1943-XXI

Št. 7, 8

Sv. Frančišek Solan

(13. julija)

zavetnik Frančiškanske misijonske zveze za Slovence

Molimo:

O Bog, ki si po sv. Frančišku Solanu privedel toliko narodov divjih Indijancev v naročje Matere sv. Cerkve, odvrni, prosimo te, po njegovem zasluženju in njegovi priprošnji od nas jezo, ki smo jo zaslužili zavoljo svojih grehov, in daj, da narodi, ki te še ne poznajo, spoznajo tvoje sveto Ime. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

★

»Misijonski križ je sicer križ, toda ker smo ga misijonarji radovoljno sprejeli, zato nam je vedno lahek; in kelih trpljenja, ki smo ga prosto- voljno dvignili, moramo izpiti. Trpljenje je le časno, veselje nad zvezdami bo pa večno.« (P. Engelhard Avbelj.)

Spominjajte se z darovi frančiškanskih misijonov!

Naši misijonarji . . .

† P. Engelhard Arbelj OFM.

* 16. 7. 1887 v Ljubljani
17. 8. 1910 odšel na Kitajsko
† 24. 9. 1928 v Sanghaj

Letos v zadnji tretjini meseca septembra mine že petnajst let, kar krije p. Engelharda kitajska zemlja. Izčrpan se je zgrudil po osemnajstletnem delovanju za neumrjoče duše.

Ze kot ministrantek v ljubljanski frančiškanski cerkvi je želel postati misijonar. Sam je pravil, kako hrepenel je gledal z zakristijskih stopnic za p. Baptistom, odhajajočim na Kitajsko. Dne 18. septembra 1902 je vstopil v frančiškanski red, a dne 30. novembra 1909 je bil posvečen v mašnika. Prva želja se mu je bila izpolnila, toda imel je še drugo, silnejšo: biti misijonar. In ta se mu je uresničila dne 17. avgusta 1910, ko je srečen sledil p. Baptista in se poslavljaval od domovine. Dne 19. avgusta je bil v Rimu pri sv. očelu, od katerega je prejel, kakor še deset njegovih tovarišev misijonarjev, misijonski križ. Dne 23. avgusta je dospel v Neapelj in čez tri dni ga je odpeljal nemški parnik »Prine Friedrich Eitel« proti Daljnemu vzhodu.

»Res z veseljem pričakujem trenutka, ko prvič stopim na zemljo, ki jo je že tolikokrat močila kri svetih apostolskih mož,« je zapisal p. Engelhard med potjo v misijone. Želja se mu je izpolnila dne 20. septembra.

Naš misijonar je prišel najprej v Hankow, od tam pa je odšel v Wučang, kjer je ostal do Vseh svetih. Nato je šel v U-pe-tse, kjer je na sveti večer — po dvainpolmesečnem bivanju na Kitajskem — že pridral. Nasled-

nje leto je postala ta postaja z vsemi okoliškimi mesti vred njegovo delovno področje, v katerem mu je na misijonskem potovanju mnogokrat pretila smrtna nevarnost.

Do leta 1921. je deloval še na nekaterih drugih postajah, nato pa je sprejel ravnateljsko službo v osrednjem semenišču v Wučangu. Toda kmalu jo je moral zapustiti in oditi za ravnatelja v osrednje semenišče v Hankow. Leta 1925. je sprejel službo vrhovnega prokuratorja ali pooblaščenca hankowskega misijona, a nekaj časa je opravljal celo posle apostolskega vikarja, ker je bil le-tá odsoten. Prenaporno delo mu je izčrpalo moči. Po dveh operacijah ga je zadela kap. Dopolnil je svoje poslanstvo ter umrl v sluhu svetosti na kitajski zemlji, katero je tako vroče ljubil.

Ne dolgo potem, ko je preminil, smo prejeli iz Rima vest, da se je prikazal p. Engelhard nekemu sobratu misijonarju in mu dejal: »Jaz sem v polni posesti Boga!« Sicer ne izrekamo o tem dogodku nobene sodbe, upamo pa si trditi, da je oseba, ki pravi, da se ji je prikazal, verodostojna.

. . . in misijonarke

S. Imakulata Marija Maršič, bistriška šolska sestra.

* 14. 9. 1914 v Prekm., v Melinčih
15. 3. 1935 preoblečena
2. 12. 1936 odhod na Kitajsko
17. 3. 1939 večne oblube

V prejšnji številki smo zapustili naše štiri misijonarke, bistriške šolske sestre iz tretjega reda sv. Frančiška, v Genovi. Tam so se vkrcale na ladjo. Dasiravno je bilo zanje slovo od evropske zemlje ginljivo, jih je vendar močno hrabrila misel, da gredo v misijone opravljat dobra dela. Za slovesom je sledilo dvaindvajsetdnevno mučno potovanje po morju, med katerim jim ni bila prizanesena nadležna morska bolezen, saj so pisale, da so se morale kot ostali potniki tudi one »sklanjati čez ograjo«. Prvi misijonski božič so preživele naše misijonarke sredi morskih valov, a na sv. Štefana dan so srečno prispelle v Hongkong, kjer so stopile prvič na kitajska tla in hkrati krstile prvega pogančka, umirajočega najdenčka. Najprej so se vozile do Kantona. Tu so čakale štirinajst dni na drugo ladjo, tako da so se naposled dne 9. januarja 1937 odpeljale nazaj proti Haifongu v Indokino, od koder je boljša pot v Junnanfu. V pristanišču jih je posebno razveselilo to, da jih je pričakoval sam č. g. misijonar Jožef Kerec, ki je poskrbel za njihovo nadaljnje potovanje.

»Najlepši apostolat opravlja s. Imakulata,« beremo v pismih naših sester. Imenovana je vstopila v samostan dne 3. septembra 1927, po preobleki se je dne 17. marca 1936 zaobljubila začasno, tri leta nato pa, že v misijonih, za večno. Dà, s. Imakulata je zdravnica: telesna in dušna. Bolnike sprejema v dispanzerju, ki so ga odprle takoj po svojem prihodu, ali pa jih obiskuje po vaseh in trgih. Razen tega vzgaja še otroke in kot organistinja tudi poučuje v petju.

In vzlic temu, da je vedno na nogah, je zmerom vesela. Sama piše: »Križev in težav nam seveda ne manjka, a vendarle smo dobre volje in razpoložene za veselje in smeh.«

Konec meseca avgusta leta 1939. je s. Imakulata nevarno zbolela. Zato je bila prisiljena oditi v Hanoi na kliniko čč. sester sv. Pavla. Toda hvala Bogu, da se je kmalu zdrava vrnila v svoj misijon ter se s podvojeno močjo lotila dela. Naj jo Stvarnik ohrani še mnogo let!

(Misijonska povest.)

»Jezus ti bo naklonil moč, da boš pretrpel vse,« je šepnil misijonar in dodal: »Sedaj pa mi sezi pod plašč!«

S tresočo se roko je izvlekel Simon izpod misijonarjevega plašča burzo z Najsvetejšim.

»O moj Jezus, moj Jezus...« je ponavljal in odpiral pozlačeno škatlico s svetim Kruhom. Odstranil je pokrovček in se zazrl v belino svete hostije.

»Jezus...« je še enkrat šepnil, nato pa spoštljivo prijel presv. Rešnje Telo in ga dvignil.

»Gospod, nisem vreden...« je trikrat izgovoril p. Pavel, a Simonček je previdno razlomil sveti Kruh. Roka se mu je tresla, ko je obhajal zvezanega misijonarja, in srce mu je močno utripalo ob misli, da bo prejel Jezusa vsak trenutek tudi sam. Smehljaje je odprl usteca, skozi katera je prišel nebeški Zenin prvokrat v nedolžno dušico...

Dolgo je klečal s sklonjeno glavo ob misijonarju Pavlu in šele glasni koraki izpred kočee so ga zdramili iz sladkega premišljevanja. Glasovi so pričali, da se vračajo roparji. Zato je skočil malček takoj pokonci. Moral je skriti pozlačeno škatlico. Toda ker tega ni utegnil več storiti, jo je vtaknil kar v žep.

»Simon, sedaj pa bodi hraber!« je zašepetal prvoobhajančku p. Pavel. Bal se je zanj, ko je premišljal, da ga čaka še Bog ve kakšno trpljenje. A malček je zrl vanj s pogledom, polnim ognja gorečnosti, češ: saj je vendar Jezus v meni, česa naj se bojim? Misijonar se je nasmehnil. In kar nič več se ni bal za ministrantka.

Vrata so se odprla in vstopila sta dva moža. V prvem je spoznal p. Pavel brez-

srčneža Kiang-fuja, ki mu je vrezal na čelu križ, drugega pa ni bilo v koči, ko so ga ujeli.

Kiang-fu je pristopil k misijonarju, se zlohotno zarežal in Simona tako odrinil, da se je kar opotekel.

»Najpoprej opraviva s tem,« je dejal spremljevalcu, a obrnjen k p. Pavlu dodal: »Kako pa je kaj s teboj? Prišla sva, da te razveževa. Ha, ha, ha!«

Pater je začudeno pogledal spačeni obraz Kitajca, ki se je sklonil nad njim kakor takrat, ko ga je zaznamenoval s križem.

»Kaj zijaš vame, bedak! Mar misliš, da te bomo nosili?« je zarjul Kiang-fu, potegnil nož izza pasu in prerezal vrvi, vezoče patra Pavla. »Vstani, hudič!«

Misijonar ni prav vedel, kaj hočejo z njim narediti. Le zakaj ga je ropar razvezal? A spomnil se je njegovih besed in domneval je, da ga odpeljejo od tod. S težavo se je dvignil. Udov skoraj čutil ni, ker so se mu vrvi globoko zajedle v meso. Rana na čelu ga je znova hudo zaskolela; kri se mu je ulila in tekla po obrazu za ovratnik. Hotel je seči z roko do obraza, a surovi Kiang-fu ga je udaril, rekoč: »Miruj! Dovolj je, da imaš krvav obraz! Naj bo vsaj roka čista, da se ne umažem še jaz!«

Spretno mu je zvil na hrbtu roki. Spremljevalec jih je trdno zvezal, pogledal malega Simona in vprašal: »Kaj pa s fantom?«

»No, upam, da nama ne bo delal preglavic. Pustiva mu za enkrat prosti roki. Če bo praskal, mu jih bova pa že zvezala. Ha, ha, ha!«

»Če ste šen-fuja, pa dajte še mene!« je viknil Simon, se razkoračil pred roparjem in mu pomolil ročici.

»Ti maček, ti! Sedaj pa nalašč ne! Toda nikar ne misli, da zate ni zdravil! Ako ne boš priden, jih boš kmalu okušal.«

Kiang-fujev spremljevalec je odprl bajtina vrata, vzela svetliko ter porinil misijonarja in Simona ven.

»Za menoj!« je velel in stopil proti bregu. Kiang-fu je hodil za ujetnikoma. Pred bajto se mu je pridružil tudi stražar. Patra je suval in priganjal, naj hitreje stopa, Simonu pa zagrozil: »Ne poskušaj ubežati! Dohitim te ali pa ti pošljem svinca pod kožo! Ha, ha, ha!«

Njegov smeh je strahotno odmeval v nočni tišini...

Na vodi ob bregu se je pozibal čoln. Ko so vsi stopili vanj, ga je Kiang-fu odrinil od kraja, druga dva roparja pa sta prišla za vesla.

»Kam?« je vprašal misijonar.

»Kam!« se je zasmel Kiang-fu. »Na našo ladjo. Poglavar te pričakuje...«

Čez nekaj minut je obstal čolnič ob boku srednjevelike ladje za rečno plovo, ki se je v temi rahlo pozibavala sredi reke. Ko sta ujetnika stopila na krov, se je Kiang-fu odmahnil, potem pa položil roko na misijonarjevo ramo: »Tako! Zdaj sta pa v rokah Tohuja...«

(Dalje prih.)

Francišškanska misijonska zveza

V Ljubljani smo ustanovili **Francišškansko misijonsko zvezo**, ki ima namen: pomagati bodisi z molitvijo ali pa nabranimi darovi številnim misijonom, zaupanim francišškanskemu redu. Kar zberó Slovenci, prejmo misijoni slovenskih franciškanov.

Glavni zavetnik zveze je sv. Anton Padovanski, misijonar po volji in mučenec po hrepenenju. Posebni zavetnik za Slovence pa je sv. Frančišek Solan, največji misijonar francišškanskega reda.

Člani Francišškanske misijonske zveze so osebe, vpisane v imeniku FMZ, ki molijo vsak dan ali vsaj enkrat na teden očenaš in zdravamarijo za blaginjo misijonov. **Redni člani** plačajo pet in dvajset centesimov na mesec (tri lire na leto), **dosmrtni** pa so tisti, ki dadó enkrat osemdeset lir. Z enakim zneskom more biti vpisan tudi pokojnik, ki postane tako deležen vseh zveznih duhovnih dobrin. Za vpis celotne družine med večne člane zadoštuje dve sto petdeset lir.

Dobrotniki(ce) zveze so tisti, ki podarijo sleherno leto deset lir ali pa plačajo sto petdeset lir naenkrat. **Izredni dobitniki** pa so tisti, ki dadó enkrat pet sto lir.

Gorečniki(ce) so člani(ce), ki pridobe vsaj petnajst novih članov(ice) ali dobitnikov (dobrotnic). Njihova naloga je, da preskrbe pristojne članov(ice) k zvezi, zapišejo njihova imena, zberó njihove prispevke ter izročé tako imena kakor darove pristojnemu prokuratorju (pooblaščenca).

Odpustki se dobe:

1. **Popoln odpustek** ob navadnih pogojih: a) na dan vpisa ali naslednjo nedeljo; b) na dneve, ko se proslavljajo: sv. Trije kralji, binkošti, presv. Srce Jezusovo, Brezmadežno spočetje, Očiščenje Device Marije, Vnebovzetje, Rojstvo Device Marije, sv. Jožef

(19. marca), sv. apostola Peter in Pavel (29. junija), sv. Frančišek Asiški (4. oktobra), sv. Anton Padovanski (13. junija), sv. Bernardin Sienski (20. maja), sv. Frančišek Solan (13. julija), sv. Janez Kapistran (28. marca), sv. Jakob iz Marke (28. novembra), sv. Leonard Portomavriški (26. novembra) ali pa na nedeljo, sledečo naštetim dnevom;

2. **popoln odpustek** ob smrtni uri dobi kdor se spove in prejme sveto obhajilo ali se drugače keša in kliče vsaj v srcu presv. Jezusovo ime ter vdano prejme smrt iz Gospodove roke kot kazni za greh;

3. **izreden odpustek** tri sto dni dobi vselej in vsakdo, kdor je vpisan v FMZ: a) če pobožno moli vsakdanje ali pa tedenske molitve zveze; b) če pridobi zvezi novega člana ali novo članico.

Druge milosti in koristi. Kdor koli je vpisan pri FMZ, je deležen molitev in dobrih del vseh redovnikov in redovnih sester kakor tudi mnogih svetih maš, ki se darujejo dan na dan v našem redu, a posebno v naših misijonih in Sveti deželi, za vse tiste, ki izkažejo kako dobroto zvezi. Na praznik sv. Treh kraljev ali v osmini in na dan sv. Antona Padovanskega, glavnega zveznega zavetnika, se daruje v vseh samostanih, kjer je ustanovljena zveza, slovesna sveta maša za vse žive, meseca novembra pa slovesna črna sveta maša za vse pokojne člane(ice).

Naj ne bo nobenega slovenskega tretjerednika, ki ne bi bil član Francišškanske misijonske zveze! Bog daj, da tudi pri ostalih prijateljih francišškanskih misijonov naša prošnja ne bo brez odziva! Kdor koli pa hoče postati gorečnik(ca), naj prosí tretjerednega voditelja svojega kraja za pristopnice in tiskovine za nabiranje članov; oboje mu bo poslalo vodstvo FMZ v Ljubljani, Marijin trg št. 4, nemudoma.

Pika, mati našega očeta sv. Frančiška

(Nadaljevanje.)

Slednjič je le nekako zvedel, da mora biti pri Sv. Damijanu, kamor ga je šel tudi iskat, da bi ga s silo pripeljal domov. Ker pa se je bal, da bi sam nič ne dosegel, je vzel s seboj sebi naklonjeno družbo, toda vsi skupaj niso mogli najti Frančiška, ker se je bil po materinem opozorilu umaknil. Toda po enomesečnih molitvah, postu, zatajevanju in bedenju pri Križanem — med tem časom mu je Jezus tudi naročil, naj popravi njegovo hišo, češ da se ruši — je šel Frančišek sam iz svojega skrivališča in odšel proti domu. Med potjo se je okoli njega zbrala druhal, ki je med porogljivim zasmehovanjem metala vanj blato in kamenje. Ko je Peter Bernardone slišal vrišč na ulici, je šel iz hiše in, ko je videl svojega sina Frančiška tako zasmehovanega, je šel k njemu in ga rešil podivjane množice. Odpeljal ga je domov, zvezal z verigami, ga pretepel in zaprl v temačen prostor, da ni prišel z nobenim v dotiko. To so bile žalostne ure za mater Piko in sina Frančiška.

Čez nekaj dni je odšel oče z doma. Mati Pika gre v Frančiškov zapor, kjer ga skuša omečiti, da bi odstopil od svojega načrta. Toda ker tega ni mogla doseči, ga je osvobodila, da se je lahko vrnil k Sv. Damijanu. Po očetovi vrnitvi s potovanja je bilo zopet slabo za Piko, ker Frančiška ni bilo v zaporu. Toda ona je vso soprogoovo surovost prenašala, samo da je bil Frančišek rešen.

Ker je oče hotel sedaj sina Frančiška razdediniti, sta prišla oba pred škofa, pred katerim je Frančišek med odlaganjem svoje obleke rekel one znane besede: »Do sedaj sem imenoval Petra Bernardona za svojega očeta, odslej bom pa lahko molil: Oče naš, ki si v nebesih.« Vsi navzoči so solznih oči in začudeni občudovali ta nenavadni prizor, samo skopi oče Peter Bernardone je ostal zakrknjen v svoji trdosrčnosti. Frančiškovo goloto je pri tem dogodku pokrtil sam škof s svojim plaščem in v škofovski palači je tudi dobil ponošeno obleko, s katero je šel služiti Gospodu. Pri tem dogodku so vsi navzoči videli, da je Frančišek nosil na svojem telesu spokorni pas.

Ko je mati Pika slišala o vsem tem, se je vzradovala v Bogu, ker je tako nepričakovano spoznala vzvišenega duha svojega sina Frančiška. In s tem Frančiškovim korakom je bila njena naloga dokončana v pogledu njegove bodočnosti, ne pa v pogledu njegove bodoče svetosti.

Frančiškov korak ji je bil v dokaz, da njen spokorni pas, njeni posti, njene molitve, njena miloščina in njena pobožnost ter dela usmiljenja niso bila zastoj za Frančiška, temveč so blagohotno delovala na njegovo srce in dušo. Ta junaška žena, ta mati, polna poglobljene in dejanske krščanske ljubezni, ta čednostna sodelavka prave duhovne veličine je bila Frančiškova prava desna roka vodnica v vseh časih njegovega mladostnega življenja.

Frančišek je bil za dobro mater od rojstva naprej predmet najbolj plemenite, najbolj svete samozavesti, izbranega veselja, da, kar najbolj nestrpne in mučne skrbi.

Nezlomljiva v svojih dolžnostih je bila misijonarka, učiteljica in apostol med domačimi hišnimi stenami, ker si je bila v svesti, da bo plodove tega truda zbral sam Frančišek. In ker je bil Frančišek dovteten za materine skrbi, je Pika dvigala njegov duh, ga napolnjevala s pravim pojmom dostojanstvenosti, časti, čistosti, nežnosti, velike ljubezni do Boga in krščanske ljubezni do bližnjega. To so tiste moralne čednosti, ki so dvigale in lepšale Pikino dušo in ki so odsevale tudi v Frančišku. Iz vsega tega sledi, da ni bila Pika samo angel domačega ognjišča, ampak predvsem zvesta sodelavka in graditeljica notranje veličine sv. očeta Frančiška.

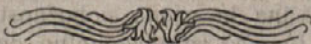
Frančišek je z zgoraj omenjenim korakom pri škofu stopil v Gospodov vinograd in ga začel obdelovati. Z začetnim svojim delom je vzbudil pozornost pri resno mislečih možeh in mladeničih, ki so šli za njegovimi stopinjami evangeljskega siromaštva ter mu s tem dali možnost, ustanoviti red manjših bratov, ki obstoji že več kot 700 let. Začetne borbe, pri katerih je bila soudeležena tudi Pika, so bile hude, toda plodovi so sveti in nesmrtni, kar bomo videli dokazano v večnosti.

Končno še nekaj besed o smrti njegovega očeta in njegove matere.

Peter Bernardone je izpred škofa in njegovega zbora, ko se je Frančišek oklenil evangeljskega ubožstva, odšel s Frančiškovo obleko ponižan domov. Spravljen s sinom je umrl v Gospodu pred materjo.

Po njegovi smrti se je Pika najbrž preselila v bližino Porcijunkule, kjer je bila priča prvega frančiškanskega zborovanja. Kdaj ravno je umrla, ni gotovo. Nekateri pravijo, da 14. aprila 1222 in da je pokopana v Porcijunkuli. P. Barbaza trdi po p. Edvardu d'Alençonu sledeče: »Zatrjujejo, da je tega leta (1236) odletela v nebo presrečna porodnica našega serafinskega očeta sv. Frančiška. Ta žena, ki je rodila tako velikega očaka, ki ga je vzgojila, ščitila pred očetovo strogostjo, branila in vodila do tako čudovitega sijaja, je potem, ko je vdovela, zamrzila vso posvetno minljivost, poskušala postati podobna bolj angelom, ki se v ravnovesju gibljejo po nebesih, kakor pa plazečim se črvom na zemlji. Bila je v III. redu (vendar pa to ni dognano), od sina ustanovljenem: bila je pobožna žena in vsa posvečena delom krščanske ljubezni. Kakor prenesena na dveh blestečih se čednostnih perutih je odhitela v nebo, da bi objela v večni domovini blaženstva svojega sina, ki ga je rodila za Kristusa. Umrla je, kakor je že rečeno, v Assisiju l. 1236. in je bila slovesno pokopana v baziliki svojega lastnega sina.«

V tem članku je za dobro mislečo sedanjo in bodočo mater toliko zlatih naukov, da jih posebej pisati ne kaže. Zato končam z besedami apostola narodov sv. Pavla, ki pravi: »Ne srdite se na svoje otroke, ampak jih vzreajte s strahovanjem in svarjenjem Gospodovim, vendar tako, da jim srce ne upade,« ker namen vzgoje je notranje spopolnjevanje in kar najtesnejša vez ljubezni med materjo in otroki. Kajti kjer ni te medsebojne ljubezenske vezi, tam tudi ni uspeha, ampak je vsaj notranji, ako ne celo zunanji odpor in upor. Zato vzgajaj svoje otroke z ljubeznijo zaradi njihovih duš, ne pa kot natakljena sitnica, ki vidi povsod vse narobe, kar store in hočejo njeni otroci!

S. B.:

V zarji

Molčala je dišeča aleja ...
Ne veja
se ni v jutru zamajala,
bela pot
v svoj beli obraz kazala,
ròko miru
je prek trat položil Gospod ...

V ta sveti mir
je dáhnil tih
dih
po aleji ...

V zarji so zažarele daljne goré.
V ognju so zavalovale šumne vodé,
z veje
se je snežno cvetje usúlo na tla.

Videl sem Marijo, ki je mimo šla ...

Katekizem tretjega reda sv. Frančiška

137. *Kako se lahko tretjeredniki, ki ne morejo vsak dan k maši, ravnajo po duhu tega predpisa?*

Ce se udeleže nedeljske maše točno in pobožno in če skušajo čim več mlačnih katoličanov navesti, da bodo izpolnjevali svojo nedeljsko dolžnost.

138. *Kako naj se tretjeredniki udeležujejo maše?*

Dobro in lahko se pobožno udeležujejo maše, če molijo iz molitvenika ali če molijo žalostni del rožnega venca; bolje pa je — — — — — ki se nahaja v skoraj vseh tretjerednih priročnikih.

139. *Kaj pravijo pravila o mesečnih shodih?*

Na kratko pravijo: »Redno naj prihajajo k mesečnim shodom, ki jih skliče voditelj.« Teh shodov se je treba udeleževati, da se med udi ohrani in neguje tretjeredni duh.

140. *Ali se smejo tretjeredniki zlahka oprasčati od shodov?*

Ne, če jim je tretji red pri srcu, da ne bi s svojim zgledom še drugih navajali na to in tako polagoma rušili bratovščino.

141. *Kakšne prispevke zahtevajo pravila?*

»Vsak naj po svoji moči prispeva nekoliko za podporo ubožnejšim udom, ali da se skrbi za čast službe božje.«

142. *Kako naj tretjeredniki to izpolnjujejo?*

Vsak naj prispeva po svojih močeh pa tudi ne več, kot mu sredstva dopuščajo.

143. *Zakaj naj tretjeredniki posebno zvesto izpolnjujejo to zapoved?*

Ker je bila skrb za uboge in za čast službe božje ena značilnih potez sv. Frančiška. Torej naj odlikuje tudi tiste, ki si prizadevajo izpolnjevati njegovo vodilo.

144. *Kakšno posebno dolžnost nalagajo pravila predstojnikom glede bolnih članov?*

Pravila pravijo: »K bolnemu udu naj gredo predstojniki sami, ali naj koga pošljejo, da bo izpolnil dolžnost ljubezni.«

145. *Kaj vključuje ta zapoved?*

Da so dolžni obiskovati bolnike zlasti predstojniki bratovščin. Kadar pa so iz katerega koli razloga zadržani, naj določijo koga drugega namesto sebe.

146. *Kaj je dolžnost prefekta, če član resno zboli?*

V nevarni boleznij naj »opominjajo bolnika, da bo pravočasno poskrbel, da se spravi z Bogom.«

147. *Kaj so dolžni tretjeredniki ob pogrebu umrlega uda?*

K pogrebu umrlega uda naj pridejo udje tistega kraja in tudi udje, ki se slučajno mude v tistem kraju, in naj skupno molijo za nebeško tolažbo

rajnega Marijine molitve, ki jih je ustanovil oče Dominik, to je tretji del svetega rožnega venca.«

148. *Kaj še predpisujejo pravila v blagor umrlih članov?*

»Mašniki naj med sveto mašo, svetni ljudje pa, ako mogoče, pri mizi Gospodovi, pobožno molijo za večni mir pokojnika.«

11. poglavje.

Organizacija in vodstvo tretjega reda.

149. *Kaj razumeš pod bratovščino tretjega reda?*

Bratovščina je kanonično ustanovljena združba tretjerednikov, ki jo s škofovim dovoljenjem vodijo verski predstojniki frančiškanskega reda ali duhovniki, ki so posebej za to določeni.

150. *Kdaj se more ustanoviti bratovščina?*

Bratovščina se lahko ustanovi iz zadostnega števila udov svetnega tretjega reda, ki so napravili zaobljube.

151. *Kakšen bodi odnos tretjerednikov do njihove bratovščine?*

Tretjeredniki naj svojo bratovščino ljubijo in naj se zanimajo za vse, kar ji je v korist, s tem, da ji pridobivajo članov in jo organizirajo, in s tem, da opravljajo dobra dela, ki jih bratovščina predpisuje in priporoča.

152. *Kaj je določeno o odborniških službah?*

Pravila pravijo: »Službe naj se oddajajo na shodu udov.«

153. *Kako se te službe oddajajo?*

Ali jih določi vizitator oz. voditelj, ali pa jih izvolijo zaobljubljeni udje kongregacije.

154. *Kako dolgo opravljajo odborniki svojo službo?*

Pravila določajo, da naj bodo službe triletne.

155. *Ali lahko udje svobodno odklonijo službo?*

O tem pravijo pravila, da »naj se jih nihče ne brani brez vzroka«.

156. *Kako naj odborniki vrše svoje dolžnosti?*

Pravila pravijo o službah nasplošno: »Nihče naj jih ne opravlja nemarno.«

157. *Kaj naj odborniki pomnijo?*

Pomnijo naj, da je od njihove gorečnosti, previdnosti, učljivosti in obzirnosti odvisna koristnost in uspešnost, če ne celo življenje in obstoj bratovščine.

158. *Kako se imenujejo predstojniki tretjega reda s skupnim imenom?*

Imenujejo se svet ali odbor, katerega člani imajo v vseh zadevah bratovščine posvetovalen glas.

159. *Katera je glavna odborniška služba?*

Prvo mesto ima duhovnik-voditelj, brez katerega se nobena važna reč ne more odločiti ali izvršiti.

160. *Kdo je prvi za voditeljem?*

Prvi za voditeljem je prefekt.

161. *Katera je glavna služba za prefektovo?*

Prvi za prefektom je asistent, čigar služba je predsedovati shodom in voditi zadeve bratovščine, kadar sta voditelj in prefekt odsotna.

162. *Ali je poleg teh še kaka važna služba?*

Da, služba vaditelja oz. vaditeljice novincev, ki sta v večjih bratovščinah določena za to, da pomagata predstojnikom v poučevanju novincev.

163. *Katere so navadno ostale službe?*

To so mesta tajnika, blagajnika, zakristana, bolniškega strežnika in odbornikov.

(Dálje prih.)

T Franciškova mladina T

Okoli mene je petdeset mladih, zagorelih in veselih obrazov, petdeset fantov z ognjem v očeh in navdušenjem v prsih. Križarji so, Kristusovi vitezi, pripravljeni, da znova osvajajo svet svojemu Kralju. Nismo se mnogo oglašali, toda naš molk ni pomenil spanca. Delali smo krepko, še krepkeje kot druga leta, kakor bi se zavedali, da kliče usodni čas na delo prav nas, mladi križarski rod.

Še tesneje smo strnili svoje vrste okoli vzorov sv. Frančiška in Marije, da bi prekalili našo mladost v ognju treh čednosti, ki jih je naš oče posebno ljubil: Pokorščine, Čistosti in Ponižnosti. Sestanki so postali še zanimivejši in poučnejši. Zbrani v enem duhu smo delali načrte za čas in bodočnost, pregledali socialno vprašanje v najbolj perečih osnovah, se seznanjali z misijskim delom v raznih deželah in se zatapljali v veličastnost cerkvene umetnosti in krščanskega gledališča.

Letos smo igrali kar petkrat, in sicer igro s prelepo vsebino »Božji trubadur Frančišek«. Ghéon jo je napisal prav za današnji mrzli in v sovraštvo potopljeni čas. V dneh, ko si vse kopiči zaklade zemlje in steza roke v varljivem pohlepu, je prikazal Revščino kot najvišjo krepko, kot temelj človekove sreče. Popeljal je Frančiška preko veselih in žalostnih dogodkov do vrhunca njegovega življenja, do veličastnega zaključka igre, ko mu je sam božji Zveličar vtisnil znamenja svojega trpljenja. Vsi, ki smo igro gledali, smo odhajali z nepozabnimi vtisi iz dvorane.

Najlepši dogodek v letošnji križarski kroniki pa je posvetitev Brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Na ta praznik se je vsa organizacija vestno pripravljala z govori na sestankih in razlagami p. voditelja. 16. maja popoldne pa so tudi križarji poklekli pred razsvetljeni Marijin oltar, se ji posvetili in jo izvolili za vedno kot svojo Gospo, zavetnico in Mater. Mogočno je donela posvetilna

molitev iz naših ust, še bolj prevzeta pa so bila naša srca, ki so prosila milosti zase in za trpeče, slovensko ljudstvo.

V tem letu smo dobili tudi nov krožek — misijski krožek. Sicer se je šele izmotal iz povejev in se še plaho ozira okoli ter išče čvrstih osnov in trdnega programa za svoje delo. Vendar so začetni uspehi zadovoljivi in upamo, da ne bo ugasnil ter ostal samo na listu v križarskih analih.

Poleg literarnega krožka je razpredel svojo organizacijo zlasti igralski krožek, ki ima svoje uradne prostore v križarski sobici v slabem, na vrtu pa ob lepem vremenu (kakor nam je poročal njegov predsednik).

Tudi glasbeniki imajo svoj krožek. Se prav pridno vadijo in veliko obetajo. Če bo šlo vse po sreči, bomo dobili tudi svoj orkester, ki bo priredil tu in tam kak koncert — se razume, za mastno vstopnino.

Končno je treba omeniti tudi našo lepo prenovljeno križarsko sobico. Po zaslugi p. voditelja se je popolnoma spremenila. Ima lesene opaže, veliko omaro, dve mizi in, če se ne motim, dvanajst stolov. Tako so dobili zlasti šahisti varno zatočišče in igralskemu krožku se ni treba več bati dežja. P. Odilo je tudi letos s priznano dobrohotnostjo vzgajal križarsko organizacijo. Na številnih sestankih nam je utrjeval ljubezen do Boga in svetega Frančiška. Njemu se imamo zahvaliti za vse pobude in uspehe.

Zopet se končuje eno leto našega dela. Organizacija stoji trdna in pripravljena za nove naloge. Vendar moramo vse storiti, da bodo naše vrste pojklenele, naš duh dobil pravih osnov, naše srce pa gorelo v žareči ljubezni do Boga. Vse to za zmago Kristusa Kralja.

Kronist.

Dva križarja novomašnika. Mlado križarsko organizacijo navdaja velik ponos: letos bo namreč spremljala dva svoja člana pred

oltar kot novomašnika. Prvi je g. Ciri Lavrič, ki je bil eden prvih križarjev in organizaciji do konca zvest. Bil je tudi dalje časa njen predsednik. Novo mašo bo imel 11. julija pri frančiškanih v Ljubljani. Križarji mu bodo peli orkestralno latinsko mašo. — Drugi novomašnik križar pa je

p. Robert Mazovec, frančiškan. Ta že dve leti študira v Rimu in bo v Rimu tudi posvečen v mašnika in sicer 11. julija. V večnem mestu bo tudi opravil svojo prvo daritev. Imamo še celo vrsto križarjev, ki so na potu do oltarja. Obema novomašnikoma iskrene čestitke!

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Ljubljana. Nad vse slovesno se je izvršila posvetitev naše tretjeredne skupščine brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Za svečanost smo določili mesečni shod v maju. Skupščini so se pridružili Veliki Frančiškovi križarji, ki so oskrbeli lepo petje. Pred oltarjem je bila velika asistenca, ki jo je vodil posvetitelj p. gvardijan Krizostom. P. voditelj je vse potrebno o posvetitvi že razložil na mesečnem shodu v aprilu. Za zdaj pa nas je samo na kratko pozval, da naj se posvetimo z resnobo in iz prepričanja. Navajeni smo že, da se vse tretjeredne prireditve in pobožnosti vrše v najlepšem redu, ali tako veličastveno se še menda nobena ni izvršila kot ravno posvetitev Marijinemu Srcu. Petje se je vrstilo z molitvijo in molitev s petjem. Najbolj mogočno so izvele litanije, ki jih je vodilo 40 križarjev-pevcev. Temu zboru so se pridružili še duhovniki in je donelo pod oboki kot še nikoli. Tritisočglava tretjeredna družina je odgovarjala ter odpevala, da je bila milina poslušati.

Ljubljana. Za porcijunkulske slovesnosti bomo vsi ljubljanski tretjeredniki prišli v svojo redovno cerkev. Poslušali bomo Marijine zvonove 1. avgusta ob tri četrt na poldan, ki bodo slovesno naznanjali začetek porcijunkulskih odpustkov. Opoldne se bomo udeležili otvoritvene procesije v frančiškanski cerkvi. Zvečer ob četrtna na sedem bo pridiga in litanije treh redov sv. Frančiška. Na porcijunkulo jutraj pa bo zopet enkrat ljudsko petje med sv. mašo ob 6.

Pontifikalna sv. maša bo ob 9 dopoldne. Porcijunkula je naš veliki praznik in tako ga bomo obhajali.

Polica. Na polico se lahko marsikaj postavi. Tako je že dolgo časa na Polico postavljena samostojna skupščina tretjega reda sv. Frančiška. V cvetočem maju je prišel naš vrt sv. Frančiška pogledat p. vizitator iz Ljubljane. Sprejel je lepo število novih članov. Pri nas mu je tako ugajalo, da pride letos še enkrat k nam.

Veliki Gaber. Mlada tretjeredniška skupina na Velikem Gabru v župniji Št. Vid pri Stični je dolgo želela imeti na oltarju tudi podobo svojega zavetnika. Ta želja se ji je spolnila. Na velikonočni ponedeljek je mestni župnik slovenjgraški I. Soklič blagoslovil prelepo podobo sv. Frančiška. Slika predstavlja, kako svetnik prejema Kristusove rane. Krasno delo je ustvaril profesor g. Stane Kregar. Pri shodu je bilo mnogo ljudi, ne le tretjerednikov, ki so z veseljem sledili božji besedi in navdušeno prepevali. Pete litanije so lepo uspeli shod zaključile. — Naj sveti Frančišek varuje to skupino in to lepo sosesko! Vsem, ki so za prelepo podobo kaj prispevali, povrni Bog z nebeškim povračilom!

Voditelji tretjega reda ne morejo prehlaliti drobne knjižice »Ob tih uri«. Pravijo, da knjižica žanje velikanski uspeh. — Kdor to knjižico dobi v roke in jo ob tih uri prebere in premisli, prav gotovo naredi odločilen korak, da se da sprejeti v tretji red sv. Frančiška. Mnogi voditelji pravijo, zakaj take knjižice nismo že prej imeli, da bi našim kandidatom lahko nekaj ponudili v roke. Odkar imamo to knjižico, se število novih udov vidno dviga. — Uprava »Cvetja« sporoča, da je teh knjižic še nekaj na razpolago. Veliko jih pa ni več, ker zelo segajo po njej. Stane 1 liro.

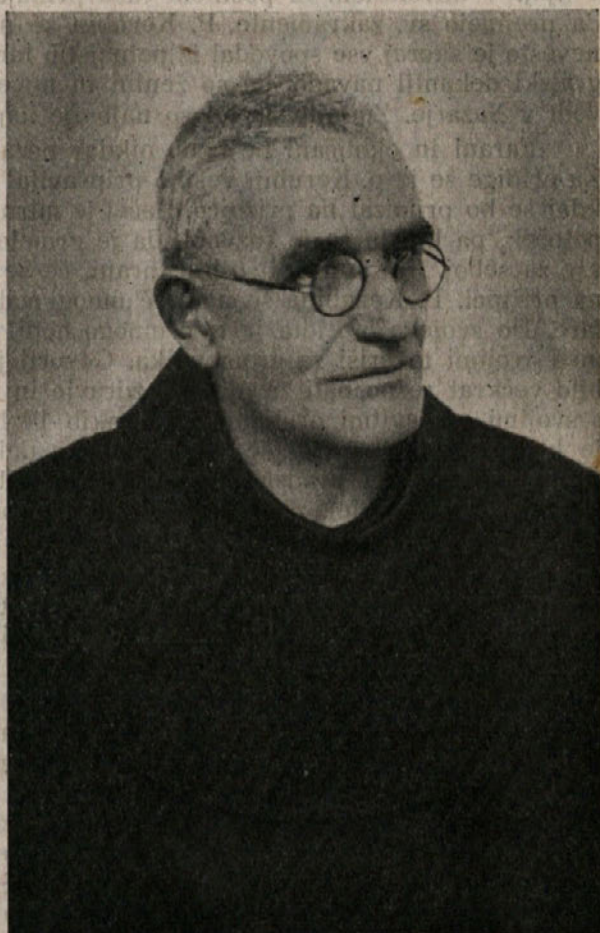

† P. Kerubin Tušek O. F. M.

Dva mogočna stebra slovenske frančiškanske provincije sta se nagnila in omahnila skoraj istočasno: v Mariboru je umrl župnik frančiškanske fare pater Valerijan, nazarska župnija pa je izgubila svojega voditelja p. Kerubina Tuška.

P. Kerubin je umrl dne 14. maja 1943. Tako smo dobili kratko poročilo. Pokojni je bil markantna osebnost v naši frančiškanski provinciji in v Zgornji Savinjski dolini, kjer ga je daleč na okoli poznal vsak človek. Bil je vesten redovnik in z vso dušo duhovnik prav po vzorcu sv. Frančiška.

Pokojni je bil rojen pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko 8. sept. 1876. Pri svetem krstu je dobil ime velikega apostola in evangelista sv. Mateja. Z 20 leti je poln navdušenja stopil v red sv. Frančiška in je leta 1900 zapel novo mašo v svoji rojstni fari. Predstojniki so videli mladega

patra, kako resno se je poglobil v bogoslovne študije in so ga zato določili, da bo ostal pri šoli ter bo vzgajal serafinsko mladino. Poslali so ga v Rim, da se pripravi za bogoslovnega profesorja. Poln mladostnega ognja se je vrnil v Kamnik, kjer smo frančiškani imeli takrat domače bogoslovje. Tu je postal profesor in magister klerikov. Poleg tega je pridno pomagal v dušnem pastirstvu. Predvsem je rad zahajal v spovednico in njegove pridige so vzbujale splošno pozornost. Veliko bolj ga je vlekle v dušno pastirstvo kot v šolo. V Nazarjih v Savinjski dolini je ravno takrat umrl stari nepozabni p. Viktor Jerančič, ki je več generacij vodil nazarsko farno. Predstojniki so poskušali na vse načine, da bi mu našli vrednega naslednika in dobili so ga v osebi našega p. Kerubina, ki je svojega prednika celo prekosil, saj je bil nad 30 let nepretrogoma na krmilu nazarske fare. — Kot dušnega pastirja je odlikovala posebna ljubeznivost in obzirnost. Privatno je malo govoril. Kar pa je povedal, to je držalo. Pred njegovo odločitvijo in pred njegovim premišljenim sklepom se je moralo vse ukloniti. Faranom je bilo dosti: »P. župnik so rekli in to je kot pribito.«

Daleč naokoli so poznali p. Kerubina kot spovednika in kot pridigarja. Njegova spovednica je bila vedno oblegana. Ure in ure je presedel v njej. V adventnem in postnem času prihajajo v Nazarje iz vse doline, da prejmejo sv. zakramente. P. Kerubin se ni nikdar utrudil. Ženi in neveste je skoraj vse spovedal iz petnajstih far. Od nekdanjih imajo v gornjegrajski dekaniji navado, da so ženini in neveste hodili k življenjski spovedi v Nazarje. Zadnjih 30 let so najbolje napravili pri p. Kerubinu.

Farani in okoličani ne bodo nikdar pozabili pridige svojega pastirja. Za pridige se je p. Kerubin vestno pripravljal in zato so ljudje kar čakali, kdaj se bo prikazal na prižnico. Začel je mirno, kot šumlja droben gorski potoček, pa kmalu se je razvnel, da je grmelo kot hudournik, ki potegne vse za seboj. Kar žalostni so bili farani, če se kakšno nedeljo ni prikazal na prižnici. P. Kerubina so namreč mnogi vabili za pridige tudi v druge fare. Do svojega 50. leta je tudi mnogo hodil po misijonih, kjer je veljal med svojimi tovariši za gromovnika. Govoril je s takim ognjem, da se je bilo večkrat resno bati za njegovo zdravje in res si ga je največ zrahljal s svojimi ognjevitimi pridigami. Že kakih 10 let je p. Kerubin bolehal, a je kljub temu opravljal še vsa župnijska dela. Z malo presledki je bil skoraj trideset let predstojnik samostana. Vladal je z veliko ljubeznijo in nihče ga ni videl, da bi se bil kdaj resno razjezil. Vse je pokrtil z ljubeznijo.

Bil je velik prijatelj okoliških duhovnikov, ki jim je vedno srčno rad postregel v vsakem oziru. Skoraj vsem duhovnikom v dekaniji je bil ljubezniv duhovni oče-spovednik. Vsi duhovniki se mu bodo gotovo hvaležne izkazali s tem, da se ga bodo spominjali v molitvah in pri sv. maši.

Posebno je p. Kerubin visel na prijazni cerkvi Matere božje v Nazarjih. Zanj je skrbel kot za punčico svojega očesa in bila je res vedno kot izvoljena nevesta. Za cerkev ni bilo nikdar preveč. Pripravil je cerkvi prekrasna mašna oblačila, prenovil je hram božji na prijaznem gričku od znotraj in od zunaj, dal postaviti oltarčka sv. Paškala in sv. Male Cvetke. Preskrbel je cerkvi mično električno razsvetljavo. Po prvi svetovni vojni so iz lin nazarske cerkve najprej zadoneli bronasti zvonovi. Verske organizacije je vodil sam skozi dolgo vrsto let. Predvsem se je zanimal za tretji red sv. Frančiška in za Marijino družbo. Oboje je pod njegovim vodstvom najlepše cvetelo in donášalo sad.

Točno po cerkvenih predpisih je svoji fari vsakih deset let preskrbel sv. misijon, ki je bil vedno doživetje za vso dolino. Tridnevne duhovne vaje za posamezne stanove je preskrbel skrbni dušni pastir p. Kerubin svoji fari skoraj vsako leto.

Tega dobrega, skrbnega dušnega pastirja, p. Kerubina, ni več. Za farane in za vso okolico velika, v sedanjih časih nenadomestljiva izguba. Tolaži nas edino volja božja in božja dobrotljiva Previdnost. Da bi nas tolažila vsaj zavest, p. župnik, da počivate med svojimi ovčicami! Pa bomo tudi to prenesli in se bomo vdali. Na nazarskem ljubkem pokopališču bo stal nekoč Vaš spomenik, primeren spomeniku, ki ste ga postavili v naših dušah. P. Kerubin, počivajte v miru po mnogem nemiru, molite za nas pri Bogu in mi vsi se bomo Vas spominjali v svojih molitvah.

ALBANSKA MLADENKA

In nihče, prav nihče ji ni pomagal, nobena sočutna duša se zanjo ni zavzela in ji ponudila požirek vode! Edino volk ji je lizal razpaljeno čelo, je tiho cvilil ali pa glasno tulil ob njeni strani.

Bila je na robu obupa, preklinjala je Boga in ljudi, preklinjala dan svojega rojstva. Ze prej je vse živo nemalo sovražila, zdaj je to sovražstvo postalo brezmejno.

Ni umrla, a ko je prvič spet prišla iz koč, da si na potoku zajame vode, in je v valovih zagledala svoj obraz, se je prestrašila do smrti. Lepota je bila uničena. Namesto cvetočega obličja jo je iz vodnega zrcala gledala strašna mrtvaška lobanja. Blesteči črni lasje so ji po večini izpadli, redki zmršeni prameni pa so kakor kače obdajali upadlo koščeno lice, polno obronkov. Oči so ležale globoko v jamah. Bolezen je uničila vse, samo lepih belih zob ni mogla načeti, a je bil zaradi njih pošastni obraz še bolj divji in ostuden.

Ko je spet prišla med ljudi, so Boro prepoznali samo po obleki, tako hudo je bila spremenjena. Zdaj je bilo pa tudi vsem jasno, da ni človeško bitje, ampak zli duh, da je ora. Še bolj so se je bali, zato je pa nad njimi dobila tudi še večjo moč.

Vse te stvari so se zgodile že v davnih, davnih dneh. Zdaj je Bora štela že kakih devetdeset zim. Preživela je rodove in je iz podrasti današnjega rodu štrlela kakor golo, suho deblo prastarega hrasta.

Danes je sedela v koči. Odkar je bila stara in nadložna, ni več hodila okoli in ljudem škodo delala, ampak ostajala doma, ljudje pa so sami hodili k nji po svojo nesrečo. In prihajali so v premnogih zadevah, zdaj da sebi pomagajo, zdaj da drugim škodujejo.

Tudi danes je po grapi proti zakletemu mlinu stopal tak zaslepljenec, ki ga je prignala prazna vera.

Gotovo mu je dušo stiskala huda skrb, velika zadrega; kajti ni gledal ne na levo ne na desno, ampak samo hlastno kakor na begu hitel, se potil in težko dihal.

Vštric njega je grgral in brbljal potok ter skakljal preko proda in odtrganih skal proti dolini. Mož ga ni slišal. Gori v temni jelki je trkala žolna, ni je slišal. Vzpenjal se je vedno više. Pot je bila vse napornejša, samotnejša in ožja. Tu gori je kakor izumrlo vse življenje, samo potok je drl silneje in zrak polnil z bučanjem, ker so ga dušile od obeh strani skalne stene.

Prišel je do mlina. Stisnjeni med skalno steno in orjaški bor so počivali ostanki nekdanje stavbe. Razpokani zidovi bi se bili že zdavnaj razsuli, da jih nista podpirala skalna stena in drevo. Tudi mlinsko kolo je že razpadlo, samo

poedine prečke so še ostale, trhle in z mahom zarasle. Iznad strehe je vstajal redek dim. Nizka vrata so bila odprta.

Popotnik se je ustavil in se plaho ozrl naokoli. Menda ga je le prevzela strašna okolica in divja samota, kajti zgrozil se je. Potem pa se je le kar naenkrat odločil in stopil proti vratom. Pogledal je v kočo, pa videl samo poje-majoč ogenj na malem ognjišču in slišal jezno renčanje. Od strahu in groze je obstal kar na pragu.

»Tiho, Drak! — Kdo je zunaj?« je nekdo vzkliknil.

Votlo je donel ta glas, a vendar je bil človeški. Zato je mož zbral ves svoj pogum ter počasi in boječe vstopil.

Zdaj je zagledal čarovnico. Sedela je pri ognju. Okoli suhih in oglatih ramen je imela ogrnjeno umazano volneno cunjo in se zavijala vanjo, kajti zeblo jo je, čeprav je bil poletni čas. Ptičjim krempljem podobne gole in suhe noge pa je stiskala v debeli kožuh volka, ždečega pred njo. Zival je gledala na vsiljivca s krvavimi očmi in šklepetala z zobmi.

Tudi čarovnica je dvignila pogled. Presunljivo je zrla v fanta — samo za hip, potem pa je oči trudno zaprla. Videla je dosti. Pomagala ji je izkušnja devetdesetih let, zato je ljudi poznala kakor nihče drug.

»Kaj hočeš? Čemu prihajaš semkaj? Najbrž kake srčne zadeve?«

Mož se je zdrznil. Kako more ženska vedeti njegovo skrivnost? S kakšnimi peklenškimi silami je v zvezi? Če pa ji res sam vrag daje to vednost, če je res njen zaveznik, potem mu pa ravno ta ženska in samo ona more pomagati. Hoče se ji zaupati. Skoraj kričal je, ko je pravil, kaj mu razganja prsi, teži dušo, duha mrači.

»S temile rokami sem jo potegnil iz vode, ne da bi se bal za svoje življenje, s temile rokami sem jo odnesel v svojo kočo! Pred menoj je ležala, brez moči, umirala. In rekel sem ji, da jo ljubim kakor luč svojih oči, bolj ko vse drugo na zemlji — vstala je — preklela me je — odšla nazaj k svojcem!«

Vse to je v enem dušku zmetal iz sebe, kakor da mu sleherna beseda žge ustnice, kakor da gre za njegovo zveličanje, če vse izkriči, če si breme odvali z duše.

Šele ko je začel praviti, kako ga je Lela preklela in zapustila, je govoril počasneje, kakor da čuti kar telesne bolečine, ko mora izgovarjati strašno priznanje. — Nato je umolknil, kakor da ga je govorjenje hudo zdelalo, in zgubljeno gledal nekam predse. Njegova duša pa je znova preživljala grozne trenutke.

Tudi čarovnica je molčala, volk ni več renčal, samo ugašajoči ogenj je tu pa tam rahlo prasketnil.

Naenkrat pa je okamenela Palova postava spet oživela, stisnjene pesti je privil na prsi, z zobmi zaškripal in bruhnil iz sebe:

»Uh, kako jih sovražim vse te ljudi, ki mi jemljejo Lelo! Že prej sem jih sovražil brezdanje, zdaj pa jih še bolj, še mnogo huje!« — In ne da bi kaj mislil, kaj in s kom govori, je pravil zgodbo svojega življenja. Na dan je morala dolgo zadrževana jeza in togota, ki se je v njem nabirala dolga leta. Moral je govoriti, moral se je komu zaupati in če tudi prekleti čarovnici, čarovnici starega mlina.

Ko je končal, je drhtel in si z rokavi brisal pot z razbeljenega čela.

Starka je fantove besede poslušala z zaprtimi očmi. Tudi sama je bila v duši razburjena, kajti zdelo se ji je, kakor da je kdo odstranjal zastor, ki so ga dolga leta stakala pred njen duhovni pogled. V življenju mladega Pala je videla svoje lastno nesrečno in osamljeno življenje. Kar dobro ji je delo, da so tudi še drugi ljudje, ki trpijo, kar je trpela sama. Temule pa hoče pomagati — in zamislila se je. Potem pa je s sunkom dvignila glavo, Pala ostro pogledala ter mu počasi in slovesno rekla:

»Poslušaj, Gioka Marka sin! Deklini rdečih lic, Lela, bo tvoja, preden se menja mesec! Prišla bo k tebi, ker jo bo prignala sila, kakršni se ne more ustaviti nihče. — Vidim pred seboj temno noč, zapustila bo domačo hišo, odšla v temo in obstala pred tvojimi vrati! Postala bo tvoja, ti pa še to noč otresi prah s podplatov, vzemi deklet in z njo odidi daleč daleč proč! — Nič drugega ti nimam več povedati kakor tole: Dotlej ne lazi za Lelo, da bi jo videl ali z njo govoril — sicer čar ne bo imel moči. Zdaj pa odidi!«

Pal je vrgel na zemljo zlatnik.

Starka je povesila glavo in strmela predse.

Pal je odšel.

11. Začarana.

Lela je šla v gozd, da nabere dračja za vsakdanjo porabo. Že ga je nabrala velik kup in ga povezala v butaro; zdaj pa se je usedla na butaro, roke položila v naročje in se zamislila.

Mladenka se je hudo spremenila. Ko je tedaj odšla v cerkev in se pogovorila s patrom Mavricijem, so ljube in blažilne besede mladega meniha res pregnale senco z njenega duha, potolažena in okrepljena se je vrnila domov; vendar pa je v njenih prsah še vedno ostalo toliko grenke bridkosti, da ji je postal življenje mračno in je zgubila nekdanjo vedrost. Poprejšnje čase je prepevala kakor škrljanček in s svojim srebrnim smehom jasnila mrke prostore očetnega doma. Zdaj pa je bila tiha, vase zaprta. Ni mogla pozabiti tiste strašne ure. Stalno in neusmiljeno jo je preganjala misel nanjo. Tudi zdaj v gozdu je isto mislila.

V grmovju je zašumelo. Lela je dvignila glavo ter pred seboj zagledal čarovnico iz starega mlina in njenega volka.

»Kukul« je kriknila Lela in plosknila z rokami od strahu in groze. Hotela je vstati, hotela je zbežati, pa ji je zmanjkalo moči. Obsedela je na butari, tako jo je urekel starkin jastrebji pogled.

»Dekle,« je z brezzobimi usti siknila čarovnica, »imam zate besedo, novico iz pekla!«

Pri besedi »pekel« je Lela od strahu vzdrhtela in se s trepetajočo roko pokrižala.

»Moj gospod je močnejši od tvojega križa, njegovo povelje pa se glasi: V knjigi pa je zapisano, da postaneš žena Pala Gioka. V neki temni noči boš zapustila hišo svojega očeta in odšla v njegovo. Duh Pala Gioka te bo obkrožal, njegovo lice boš videla v oblakih neba, v vrtincih hudournika, v plamenih na ognjišču, ponoči in podnevi. — Če naročila ne izpolniš, potem —«

Kaj bi bilo potem, Lela ni več slišala, ker se je onesvestila in padla z butare na tla. Usmiljeni ljudje so jo našli in odnesli domov.

*

Zbudila se je iz globoke nezavesti, podobne smrti. Pripravili so ji ležišče ob plamenih na ognjišču. Ko je odprla utrujene oči, je uzrla ljubo obličje, ki se je sklanjalo nad njo v strahu in skrbeh:

»Kako se počutiš, Lela?«

Truden, pa vendar blesteč pogled iskrene ljubezni in ponižne hvaležnosti je zadel brata in ponudila mu je desnico:

»Hvala ti, Marko, bolje mi je, kar dobra sem.«

Mrliško blede obraz in tresoči se glas pa sta govorila vse kaj drugega. Bratova roka je mehko in ljubkovoje pobožala sestri čelo. Bilo je mrzlo in vlažno.

»Po patra Mavricija pojdem, on te bo ozdravil.«

Lela se je ustrašila, nehote zakrilila z rokama in vzkliknila:

»Ne, Mark, ne smeš ponj!«

Kako naj bi zrla v oči duhovnika božjega ona, ki je prejela novico iz samega pekla!

Na pekel je mislila, poleg nje pa je gorel močan ogenj, zato se je spomnila strašnih besedi čarovnice: »Njegovo obličje boš videla v ognju.« Kakor da ga privlačuje magnet, se je njen pogled obrnil proti ognju.

Kriknila je — iz vrtnčastih plamenov se ji je režal obraz — Pala Gioka obraz!

»Kaj ti je, sestra?« je vprašal Mark vznemirjen.

»O, Mark, pogasi ogenj, hitro, hitro!«

Jokala je, da se ji je trgalo srce. Brat ni razumel, vprašujoče se je ozrl v njeno obličje, a si ga je krčevito zakrivala. Pa ustregel ji je, pograbil bakreno posodo s toplo vodo poleg ognja in ogenj polil, da je cvrčaje ugasnil. Potem pa se je sklonil nad sestro in glas mu je drhtel od razburjenja, ko jo je vprašal: »Lela, moja Lela, povej vendar, kaj ti je!«

(Dalje prih.)

IZ MOJE

CELICE

Slovenski frančiškani so se posvetili Srcu Marijinemu. Na praznik najdenja sv. križa, 3. maja, ko je god naše slovenske frančiškanske provincije, se je zbrala samostanska družina sv. Frančiška pred Marijinim oltarjem v cerkve Marijinega oznanjenja, kjer je preč. p. provincial Gracijan dr. Heric vse brate v provinciji posvetil brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Posvetitvi sv. očeta Pija XII, smo tako pridružili prostovoljno tudi osebno posvetitev. Z gorečimi svečami v rokah smo vsi na glas molili posvetitev. Darovali smo Mariji vse svoje dolžnosti, molitve, dela, ki jih opravljamo v imenu Cerkve, svoje obljube in spolnjevanje sv. Vodila. S to posvetitvijo smo izrazili Mariji vdanost, zaupanje in hvaležnost in zadoščenje. Posreduj nam, brezmadežna Mati in Kraljica apostolov, od Jezusovega Srca milost stanovitnosti in gorečnosti, da bomo v teh časih pogumni vodniki svojemu ljudstvu in neustrašeni borci za kraljestvo božje.

Slovesne obljube. Med sv. mašo, ki je sledila posvetitvi in jo je opravil preč. p. provincial, sta dva naša sobrata: fr. Julijan Ule in fr. Irenej Praprotnik darovala sebe in vse svoje življenje za vedno

v božje naročje. Položila sta v roke svojega predstojnika slovesno redovno obljubo. Na praznik najdenja sv. križa sta našla v križu vse. Obema želimo, da bi se odslej hvalila samo s križem Gospodovim in da bi hodila junaško po križevi poti za svojim Učenikom!

P. Modest dr. Novak — srebrnomašnik. Skoraj bi bili prezrli! Prvi dan maja je preteklo 25 let, kar je bil med prvo svetovno vojno posvečen v mašnika šišenski župnik sv. Frančiška p. Modest dr. Novak. Bolj obširno se ga bo Cvetje spomnilo prihodnje leto, ko bo obhajal zlati življenjski jubilej. Za srebrni jubilej pa želimo sebi in njemu: naj bi bila njegova srebrna maša zarja miru, kot se je začelo ob njegovi novi maši leta 1918 svitati.

P. Gratus Kostanjšek — 60 letnik. V Nezavisni Hrvatski je obhajal dne 10. junija svoje šestdesetletnico p. Gratus Kostanjšek. Rojen je bil v Sromljah pri Brežicah. V redovcu sv. Frančiška je že nad 40 let. Večino svojega duhovniškega življenja je bil v Mariboru katehet na meščanski dekliški šoli. Bil je večkrat gvardijan in definitor. Ko se vrne z dopusta, bomo njegov jubilej slovesno proslavili. P. Gratus, Bog živi!

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

VLADIMIR TOMINEC:

1. Kako je z vplačili za pet let nazaj?

Vsem članom in članicam Podpornega odseka moramo povedati, da od 1. aprila 1936 dalje ni več možno, da bi kdo mogel vplačati odnosno dokupiti leta za nazaj. Ta možnost je bila dana vsem članom in članicam le v prvih petih letih obstoja Podpornega odseka, da bi si zlasti starejši lahko pridobili večjo pokojnino, večji znesek, ki bi se jim po dovršenih pogojih v letih starosti in onemoglosti izplačeval stalno vsak mesec. Po preteku petih let od začetka obstoja Podpornega odseka je bila ta ugodna priložnost za vse ukinjena. Pet let je bilo vsekakor dovolj časa za premišljevanje, ali naj bi vplačal za nazaj ali ne, odnosno ali naj bi dokupil leta itd. Kdor ni v petih letih spoznal koristi vplačila za nazaj oziroma dokupa let, temu pač ni pomoči. Kako si morejo pomagati taki, ki bi radi imeli v času starosti in onemoglosti izplačan večji stalni mesečni znesek oz. da bi prejeli mesečno večjo pokojnino od Podpornega odseka, je bilo pa že pisano v zadnjih številkah »Cvetja«, ki poročajo, da se vsakdo lahko vpiše v višji razred ali pa celo v več razredov obenem, če še ni star nad 40 let.

2. Predavanje o Podpornem odseku III. reda sv. Frančiška.

V nedeljo 22. avgusta 1943 bo ob pol 6 popoldne v dvorani doma sv. Frančiška, Ljubljana VII, Černetova ul. 17, vsakoletno predavanje o namenih in ciljnih Podpornega odseka, o njegovem stanju itd.

Vsi, ki se zanimajo za Podporni odsek III. reda, so na to predavanje iskreno vabljeni in lahko privedejo s seboj tudi vse take, ki se za to lepo socialno ustanovo zanimajo.

Redna letna skupščina.

Stavbne zadruga »Mirni dom«, z. z. o. j., bo v nedeljo 29. avgusta 1943 ob 5.30 popoldne v dvorani doma sv. Frančiška, Ljubljana VII, Černetova ul. 17 z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora.
2. Poročilo nadzornega odbora.
3. Branje revizorjevega poročila in rešitve revizijske zveze.
4. Odobritev sklepnega računa za poslovno leto 1942.

1. Sklepanje o uporabi poslovnega prebitka, oz. o pokritju poslovne izgube.
6. Predlogi in pritožbe združnikov.
7. Sklepanje o razrešnici upravnemu in nadzornemu odboru.
8. Volitev upravnega odbora in namestnikov.
9. Volitev nadzornega odbora in namestnikov.
10. Določitev skupne vsote, do katere se sme zadruga zadolžiti.
11. Slučajnosti.

Ako bi ta skupščina ob navedenem času ne bila sklepčna, bo pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom druga skupščina, ki bo veljavno sklepala ne glede na število članov-združnikov.

Vabimo k udeležbi. Opozorite tovariše in tovarišice na to skupščino.

Upravni odbor.

In naj molijo za mrtve ...

Preč. g. Gregorij Potokar. Dne 19. februarja je umrl v Zagrebu g. duhovni svetnik Gregorij Potokar, dekan šaleške doline in v Šmartnem pri Šaleku. Pokojni je bil zgleden duhovnik, vedno prijazen in postrežljiv. Od mladega je bil tretjerednik sv. Frančiška. Rojen je bil na Homcu pri Kamniku 26. febr. 1874. Naj v miru počiva!

Vsem tretjerednikom priporočamo v molitev pokojnega msgr. Antona Kordina in pokojnega župnika Jožefa Oražma. Oba sta bila tretjerednika že iz bogoslovnih let.

† **Sestra M. Karmela Potočnik.**

Dne 5. marca je umrla v Ljubljani pri šolskih sestrah na Lončarski stezi bivša mariborska prednica, šolska sestra M. Karmela Potočnik.

Rojena je bila 14. sept. 1878. v selški župniji za Škofjo Loko. Bistroumno dekle je povabil k sebi njen stric g. Jožef Grašič, takratni župnik v Bermu v Istri. Tu je naredila skušnjo za učiteljico ženskih ročnih del. Skrbna teta, župnikova sestra, jo je pa uvajala v domače gospodinjstvo. Že starejša je vstopila v samostan šolskih sester v Mariboru in je bila 1909 preoblečena. Po končanem noviciatu je ostala v materini hiši,

kjer so jo predstojniki postavili za nadzornico v dekliškem penzionatu. Tukaj so predstojniki spoznali njene sposobnosti, zato so ji pozneje zapovrstjo zaupali odgovorne službe. Bila je 6 let hišna prednica v materini hiši, nato 5 let prednica v Repnjah na

Gorenjskem, kjer je pokazala velike spretnosti v kmetskem gospodarstvu; potem 1 leto na Visokem v Bosni, 1 leto na Koloniji v Mariboru in nazadnje zopet v materini hiši. Tu je vodila naporno službo prav do zadnjega. Težke skrbi in udarci so njene že itak šibke moči popolnoma strli in jo položili v bolniško posteljo. Dolgo časa se je njena trdna gorenjska narava upirala, dokler ni zaradi težke bolezni klonila in se udala volji Najvišjega. Trpela je mnogo, toda vdana v voljo božjo, vedoč da zemsko trpljenje hitro mine in se ne da primerjati s slavo, ki jo je Bog pripravil svojim zvestim. Počivaj v Gospodu, blaga sestra!

Nove knjige

Marijina kongregacija duhovnikov in bogoslovcev nas je zopet razveselila z lepim delom. Za Filotejo in za Premišljevanji o sv. rožnem vencu je izšla knjiga enega najboljših mladinskih pisateljev P. A. Goossens D. J. »Za vsak dan«. Knjižica je prav za prav prvi del vzgojne knjige »Življenjske smernice«. Ta prvi del obseže ves dan mladega človeka od jutra, ko vstane in se prekriža, do večera, ko zaspí v varstvu Matere božje in angela varuha. Knjižica je namenjena v prvi vrsti za dijake, a jo bo s pridom bral vsak. Knjiga vzgaja odločne, trde katoličane in neizprosno pobija vse, kar je položarskega. Kdor hoče iz sebe res kaj prida napraviti, mora od sebe tudi veliko zahtevati. Za mladega človeka je knjiga neprecenljive vrednosti. Vsak resen vzgojitelj jo bo mlademu človeku na vso moč priporočal.

Knjižica stane 8 lir, za mladino pa 6 lir. Dobi se po vseh naših knjigarnah.

P. Jakob Žibert D. J.: »Prvi petek«. Urednik Glasnika presv. Srca Jezusovega p. J. Žibert je preskrbel zanimivo knjigo »Prvi petek«. Knjiga ti prigovarja, da ostaneš zvest prvim petkom in da bi nikdar ne opustil zadostilnega sv. obhajila na ta dan. Prvi petek naj bo za resnega katoličana dan duhovne obnove in poglobitve. Knjiga ti svetuje poseben način, kako izrabiš prvi petek za duhovno obnovo. Knjiga je razdeljena na 12 poglavij, ki razlagajo »službe v čast Srcu Jezusovemu«. Vsak prvi petek se lahko s pomočjo te knjige seznaniš z eno službo, ki jo potem vršiš ves mesec. Knjigo zlasti tretjerednikom toplo priporočamo.

Darovi

Za Frančiškanske misijone: 300 lir: Misijonski krožek, Novo mesto; **200 lir:** preč. g. Franc Vovko, Novo mesto; **150 lir:** Neimenovana, Ljubljana; **85 lir:** Kovač Anica, Krk (po p. Stanku); **po 50 lir:** Kopore Terezija, Turšič N.; **15 lir:** Neimenovana tretjerednica; **po 10 lir:** trije Neimenovani; **po 1 liro:** Nekateri.

Štanjol je darovala Deška ljudska šola, Marijanišče, Ljubljana.

Za člane **Frančiškanske misijonske zveze** se bodo brale sv. maše: 13. julija, 15. avgusta, 8. septembra v frančiškanski župnijski cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani, vsakokrat ob 7 uri.

Za Armado sv. Križa: po 10 lir: Čeh Katarina, Turk Neža; **5 lir:** Koprivec Terezija.

Za Sklad Cvetja: 172 lir: Neimenovane tretjerednice v Ljubljani; **35 lir:** Munda Ivanka; **20 lir:** Štukelj Štefan; **10 lir:** † Križnar Jožefa; **po 5 lir:** Beguš Marija, Burgar Terezija, preč. g. Sartori Franc, Stare Marija, čč. Usmiljeni bratje, Kandija-Novo mesto; **po 1 liro:** Nekateri.

Vsem dobrotnikom Bog povrni z nebeškimi darovi!

Poverjeniki Cvetja

ki so pridobili nove naročnike, in sicer:

5: Župni urad Grahovo-Cerknica (ponovno); **po 1:** vlč. g. Jenko Janez, Žužemberk, Kavčič Marija, Hrib-Vrhnika, Lampeter Janez, Kočevje, Franc Terseglav, Ljubljana.

Novi naročniki

C. s. Modesta Ganziti, J. Jazbec, Jurjevčič Zofija, Kete Frančiška, Krajc Uršula, Legan Marija, Lekše Lina, Petek Nežka, Remec Helena, Renci Alojzija, Srebotnik Uršula, preč. g. Wester Alojzij, Žagar Karolina, preč. g. Maks Miklavčič.

Marija med nami

Anton Sfiligoj

Ljubljana

Franciškanska ulica (poleg frančiškanske cerkve)

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, za 100 od Lir 4.— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potrebščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.